

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2022 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Sobieraj (spr.)
Sędziowie:	SA Krzysztof Górski SA Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2022 roku na posiedzeniu niejawnym w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) z siedzibą w W.

przeciwko Z. Z. i Kancelarii Adwokackiej (...) w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2021 roku, sygn. akt VIII GC 543/20

i na skutek zażalenia powoda na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie III wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2021 roku, sygn. akt VIII GC 543/20

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda (...) Bank (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Z. Z. kwotę 4050 [czterech tysięcy pięćdziesięciu] złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się orzeczenia;

III. odrzuca zażalenie;

IV. zasądza od powoda (...) Bank (...) z siedzibą w W. na rzecz pozwanej Kancelarii Adwokackiej (...) w S. kwotę 900 [dziewięciuset] złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia powodowi.

Krzysztof Górski Tomasz Sobieraj Leon Miroszewski

Sygn. akt I AGa 25/22

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Okręgowego w Szczecinie powód (...) Bank (...) w W., Oddział w Polsce domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych J. Z. (obecnie Z. Z.), prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria (...) (Kancelaria Adwokacka (...)) oraz dłużnika rzeczowego Kancelarii Adwokackiej (...) w S., kwoty

134329,57 złotych na którą składały się następujące należności: 130554,36 złotych tytułem kapitału; 1941,40 złotych tytułem odsetek umownych, naliczonych zgodnie z Regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 12/11/2018 roku do dnia rozwiązania umowy, tj. do 09/06/2019 roku; 776,17 złotych tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczonych od kwoty kapitału za okres od dnia 10/06/2019 roku do dnia 10/07/2019 roku, tj. do dnia poprzedzającego wystawienie wyciągu z ksiąg bankowych, 1057,64 złotych tytułem opłat windykacyjnych, naliczonych zgodnie z Regulaminem oraz Tabelą Opłat i Prowizji oraz zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonych od kwoty należności głównej w wysokości 130554,36 złotych od dnia 11/07/2019 roku do dnia zapłaty, przy zastrzeżeniu ograniczenia odpowiedzialności pozwanej Kancelarii Adwokackiej (...), jako dłużnika rzeczowego, do wysokości hipoteki umownej, ustanowionej do kwoty 240000 złotych, obciążającej nieruchomość położoną w S., dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, X Wydział Ksiąg wieczystych, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), a nadto domagał się zasądzenia od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona pozwem kwota wynika z zawartej z pozwanym J. Z. umowy kredytu rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) z dnia 9 czerwca 2008 roku, która została wypowiedziana ze skutkiem na dzień 9 czerwca 2019 roku. Powód wyjaśnił, iż zabezpieczeniem kredytu była nieruchomość będąca własnością kredytobiorcy, której własność mocą umowy z dnia 9 stycznia 2014 roku przeszła na Kancelarię Adwokacką (...) co czyniło, jak wskazywał, ten podmiot odpowiedzialnym jako dłużnika rzeczowego za zaspokojenie roszczenia wynikającego z umowy.

Pozwani Z. Z. oraz Kancelaria Adwokacka (...) wnieśli o oddalenie powództwa w całości. Pozwani podnieśli m.in. zarzut abuzywności klauzul indeksacyjnych zawartych w umowie przy jednoczesnym braku możliwości ich zastąpienia przepisami dyspozytywnymi, co czynić miało ich zdaniem umowę niewykonalną, a zatem sprzeczną z ustawą, a ponadto zarzut nieważności umowy, która nie istnieje, co czynić miało żądanie powoda niezasadnym. Zdaniem pozwanych w sprawie powód podjął próbę wykazania, że strony zawarły umowę kredytu indeksowanego w walucie obcej, która jest umową nienazwaną, zbliżoną do umowy kredytu bankowego, z tą różnicą, iż kredyt zostaje udzielony w walucie polskiej, a rozliczany jest w walucie obcej, niemniej wówczas jasno określone muszą być zasady przeliczania walut, a także dotyczące stosowanego przez bank spreadu, gdyż dochodzi do nowacji zobowiązania poprzez powstania zobowiązania do zwrotu równowartości kwoty kredytu w walucie indeksacji. Postanowienie umowy przewidujące indeksację stanowi postanowienie określające główne świadczenie stron, tymczasem Bank nie ma prawa arbitralnie ustalać kursu przeliczania walut. W ocenie pozwanych ustalenie kursu jest niezbędne dla wykonania umowy, a brak stosownego postanowienia umownego uniemożliwia dokonanie indeksacji kwoty kredytu, co oznacza brak możliwości ustalenia kwoty zadłużenia w walucie obcej, a co za tym idzie brak możliwości ustalenia zarówno wysokości rat spłaty, jak i wysokości oprocentowania. Zdaniem strony pozwanej nie było przy tym możliwe obejście tego problemu poprzez przyjęcie, że w takim przypadku podstawa oprocentowania, to kwota kredytu wyrażona w złotych, gdyż nie można przy wykonywaniu umów zignorować pozostającej w mocy (jako określającej główne świadczenie stron stanowiące istotę zobowiązania) klauzuli indeksacyjnej. W konsekwencji wykonanie umowy było niemożliwe z uwagi na brak essentialia negotii umowy kredytu, czy tabel kursowych które mogłyby być podstawą ustalenia kursu indeksacji. Zatem pomiędzy stronami nie powstał stosunek prawny wynikający z umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej. Pozwany Z. Z. podawał, że nie miał świadomości, ani wiedzy odnośnie regulaminu kredytu, który nie został mu przed zawarciem umowy okazany, nie znał sposobu rozliczeń kredytu, czy jego charakteru odmiennego od kredytów udzielanych przez banki w walucie polskiej. W jego przekonaniu powód dowolnie modyfikował wysokość oprocentowania, nie informując go o jego zmianach, istniejącym ryzyku dotyczącym zawarcia umowy, co więcej pozostawił pozwanego bez wpływu na treść umowy - żadne z postanowień umowy nie zostało indywidualnie uzgodnione z pozwanym, umowę arbitralnie zrehabilitował powód, wprowadzając przy tym do jej treści niedozwolone klauzule, w tym w szczególności klauzule indeksacyjne, zastrzegł sobie prawo do jednostronnego ustalania kursu sprzedaży i zakupu waluty obcej na podstawie swoich wewnętrznych tabel, w braku postanowień regulujących kryteria umożliwiające kontrolę działań banku, co prowadziło do pobierania z obligatoryjnie prowadzonego dla pozwanego rachunku środków tytułem spłaty rat w dowolnie kształtowanej wysokości, ignorowania składanych reklamacji a ostatecznie wypowiedzenia umowy.

Konkludując pozwani wskazali, że umowa została tak skonstruowana, że naruszała nie tylko zasadę swobody umów, ale również zasady współzycia społecznego i dobre obyczaje.

W piśmie z dnia 16 listopada 2021 roku strona powodowa oświadczyła, że cofa pozew w całości bez zrzeczenia się roszczenia w stosunku do pozwanego dłużnika rzeczowego Kancelarii Adwokacka (...) z siedzibą w S. i na zasadzie słuszności, wyrażonej w art. 102 k.p.c., wnosi o odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu, ewentualnie o zasądzenie od strony tylko ich części.

Pozwana Kancelaria Adwokacka (...) z siedzibą w S. wyraziła zgodę na cofnięcie powództwa wnosząc o zasądzenie od powoda kosztów postępowania wg norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, w tym kosztów zastępstwa prawnego w wysokości 1,5 krotności stawki minimalnej.

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2021 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie:

- w punkcie pierwszym umorzył postępowanie wobec Kancelarii Adwokackiej (...) w S.;
- w punkcie drugim oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
- w punkcie trzecim zasądził od powódki (...) Bank (...) z siedzibą w W., Oddział w Polsce na rzecz pozwanej Kancelarii Adwokackiej (...) w S. kwotę 5417 złotych tytułem kosztów procesu z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;
- w punkcie czwartym zasądził od powódki (...) Bank (...) z siedzibą w W., Oddział w Polsce na rzecz pozwanego Z. Z. kwotę 5417 złotych tytułem kosztów procesu z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy powyższe rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 9 czerwca 2008 roku poprzednik prawny powoda (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce zawarł z pozwanym J. Z., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Kancelaria (...) J. Z., jako kredytobiorcą, Umowę Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...), zgodnie z którą Bank udzielił kredytobiorcy kredytu w kwocie 120.000 złotych polskich na warunkach określonych w umowie oraz w „Regulaminie kredytowania przedsiębiorców w (...)” (§ 1 ust. 1 umowy). W § 1 ust. 2 i 3 Umowy strony określiły, że kredyt jest indeksowany do waluty obcej CHF. Saldo kredytu w walucie obcej miało zostać obliczone według zasad opisanych w Regulaminie na podstawie kursu waluty obcej obowiązującego w dacie uruchomienia kredytu. Informacja o kwocie kredytu w walucie obcej miała zostać przesłana Kredytobiorcy wraz z harmonogramem spłat w terminie do 14 dni od daty uruchomienia kredytu. Kredyt miał być ewidencjonowany na wyodrębnionym rachunku kredytowym prowadzonym przez Bank, który miał zostać wskazany przez Bank w odrębnym Potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego", stanowiącym integralną część umowy (§ 1 ust. 4 i 5 umowy). Kredyt miał zostać wykorzystany na finansowanie bieżącej działalności oraz pokrycie prowizji za udzielenie kredytu, należnej bankowi na mocy umowy (§2 ust. 1 umowy). Warunkiem uruchomienia kredytu było między innymi ustanowienie prawnych zabezpieczeń kredytu, tj. hipoteki kaucyjnej do kwoty 240000 złotych, ustanowionej na pierwszym miejscu, na zabezpieczenie kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami kredytu na nieruchomości położonej w S., ul. (...), numer lokalu (...), opisanej w KW nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Szczecinie, XII Wydział Ksiąg Wieczystych i cesji praw z umowy ubezpieczenia tej nieruchomości o sumie ubezpieczenia zgodnej z postanowieniami Regulaminu (§ 2 ust. 2 w związku z § 6 ust. 1 i 2 umowy). Kredyt został udzielony na okres 240 miesięcy począwszy od daty postawienia kwoty kredytu do dyspozycji kredytobiorcy, wskazanej przez Bank w potwierdzeniu, przy braku karencji w spłacie (§3 ust. 1-2 Umowy). Kredyt miał się stać w całości wymagalny w następnym dniu po upływie okresu, na jaki został udzielony (§ 3 ust. 3 umowy). Ponadto odnośnie spłaty strony poczyniły założenia, że kredyt zostanie wypłacony w całości, spłacony w równych ratach kapitałowo-odsetkowych, a jego uruchomienie nastąpi na podstawie dyspozycji złożonej przez Kredytobiorcę, w formie uznania rachunku rozliczeniowego prowadzonego

przez bank, wskazanego w potwierdzeniu jako rachunek do spłaty kredytu (§ 3 ust. 4-7 umowy). W § 4 ust. 1 umowy Kredytobiorca zobowiązał się ponieść określone w nim koszty związane z kredytem: prowizję za udzielenie kredytu, liczoną od kwoty udzielonego kredytu, należną z dniem zawarcia umowy, którą Bank pobrać miał nie później, niż w dniu uruchomienia kredytu, w kwocie 1800 złotych, pozostałe prowizje i opłaty, których wysokość i tryb pobrania określała Tabela Opłat i Prowizji dla Małych firm oraz odsetki od wykorzystanego kredytu, które miały być naliczane każdego dnia od dnia uruchomienia kwoty kredytu w PLN według zmiennej stopy procentowej opartej o zmienną stawkę LIBOR 3M oraz stałą marżę Banku w wysokości 4,25 p.p., z tym zastrzeżeniem, że raty kapitałowo - odsetkowe lub raty odsetkowe miały być płatne w miesięcznych okresach, licząc od dnia uruchomienia kredytu w terminie przypadającym w kolejnym miesiącu na ten sam dzień, co dzień uruchomienia kredytu, chyba, że termin spłaty raty kredytu przypadał na dzień ustawowo wolny od pracy to wówczas Kredytobiorca zobowiązany był do zasilenia rachunku rozliczeniowego najpóźniej w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym termin spłaty i utrzymania odpowiedniego stanu środków do czasu spłaty. Marża Banku miała zostać obniżona o 1.00 p.p., tj. do poziomu 3,25 p.p., najpóźniej od początku okresu odsetkowego, następującego po dniu, w którym Kredytobiorca dostarczy do Banku dokumenty potwierdzające prawomocne ustanowienie prawnych zabezpieczeń kredytu (§ 4 ust. 1-2 i 5 w zw. § 5 ust. 2 umowy). Przy naliczaniu odsetek Bank przyjmował, iż miesiąc ma rzeczywistą liczbę dni, zaś rok ma 365 dni (§ 4 ust. 7 umowy). W dniu zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 7.08 % p.a., a zasady jego zmiany określał Regulamin (§ 4 ust. 3 i 4 umowy). Bank zobowiązał się do generowania i przesyłania na adres korespondencyjny Kredytobiorcy, w okresach kwartalnych, wyciągu zawierającego szczegółowe informacje dotyczące kredytu, w którym m.in. określać miał harmonogram spłat i wysokość poszczególnych rat na co najmniej trzy kolejne okresy spłat (§ 4 ust. 6 umowy). W § 5 ust. 1 umowy Kredytobiorca zobowiązał się do zapewnienia na rachunku rozliczeniowym wskazanym w potwierdzeniu jako rachunek do spłaty kredytu wystarczającej ilości środków na pokrycie kolejnych rat kapitałowo-odsetkowych lub rat odsetkowych w terminach spłaty. Brak zasilenia rachunku wystarczającą ilością środków na pokrycie zobowiązań powodować miał, iż Bank od dnia, w którym miała nastąpić spłata, miał możliwość stosowania opłaty za obsługę nieterminowej płatności określonej w Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych firm (§5 ust. 1-3 umowy). W § 7 umowy wskazano, że kredytobiorca udziela bankowi nieodwołalnego pełnomocnictwa, które miało wygasnąć z chwilą spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z umowy, do wykonywania w jego imieniu czynności takich jak pobieranie ze wszystkich rachunków bankowych prowadzonych obecnie i w przyszłości dla kredytobiorcy w Banku środków pieniężnych z zaliczeniem ich na spłatę wymagalnych zobowiązań z tytułu kredytu, odsetek, prowizji i innych opłat, w przypadku opóźnienia w spłacie tych zobowiązań w wysokości wynikającej z umowy, a nadto składek na ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenie na życie, w przypadku przystąpienia do ubezpieczenia oferowanego za pośrednictwem Banku. Kredytobiorca wyraził zgodę, aby przy pobraniu środków pieniężnych z jego rachunku bankowego bank stosował kursy zgodnie z obowiązującą w Banku Tabelą Kursów Polbanku EFG w dniu pobrania środków pieniężnych z rachunku bankowego (§ 7 umowy). Z zastrzeżeniem zasad zmiany Regulaminu oraz Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych firm wszelkie zmiany w Umowie wymagały zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Zmiany o charakterze identyfikacyjnym (np. zmiany teleadresowe), które zostały zgłoszone do umowy, miały mieć zastosowanie do wszystkich umów zawartych pomiędzy Kredytobiorcą a Bankiem (§ 13 umowy).

Pod umową widnieje własnoręczny podpis J. Z. i pieczęć Kancelarii (...) oraz podpisy i pieczęć firmowe osób działających w imieniu (...) S.A. Parafując umowę kredytobiorca potwierdził, że otrzymał Tabelę Opłat i Prowizji dla Małych firm, obowiązującą na dzień zawarcia umowy i akceptuje określone w niej warunki cenowe. Bank miał być uprawniony do zmiany Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych firm w przypadkach określonych w Regulaminie (§12 umowy).

Szczegółowe warunki kredytowania przewidywać miał Regulamin kredytowania Przedsiębiorców w (...), Tabela Opłat, Oprocentowania i Prowizji dla Małych Firm oraz Tabela oprocentowania, opłat i prowizji dla kredytów hipotecznych udzielanych przez (...).

Jednocześnie z zawarciem umowy kredytowej, zgodnie z jej postanowieniami, pozwany zawarł z (...) S.A. Umowę Konta, do czego obligowała go Umowa Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...).

W umowie konta wskazano, że (...) S.A. udostępnia pozwanemu usługi pod nazwą konto, których szczegółowy zakres znajduje się w Regulaminie Konta dla Małych Firm. Zasady wypowiedzenia umowy także zostały określone w Regulaminie. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Pozwany miał prawo, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa, postanowień umowy oraz regulaminu, do swobodnego dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunkach bankowych prowadzonych w ramach umowy. Pozwany zobowiązał się do korzystania z rachunków bankowych zgodnie z niniejszą Umową, Regulaminem oraz obowiązującymi przepisami prawa (§ 1 ust. 1, 2 -4 umowy konta). W ramach umowy pozwany mógł otwierać w Banku określone w niej rodzaje rachunków bankowych w PLN lub w walutach obcych: a) rachunki bieżące, b) rachunki depozytowe, c) rachunki lokat terminowych na zasadach określonych w Regulaminie. Rachunki bankowe prowadzone w ramach umowy przeznaczone miały być do przechowywania środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń pieniężnych zgodnie z prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą. Formy i zakres rozliczeń pieniężnych oraz terminy ich realizacji określał Regulamin. Pozwany miał otrzymywać wyciąg z każdego Rachunku prowadzonego w ramach umowy, udostępniane w trybie miesięcznym, a wysyłane pocztą na adres korespondencyjny (§ 2 ust. 1, 3 i 5 umowy konta). Za czynności związane z prowadzeniem rachunków bankowych Bank pobierał miał opłaty i prowizje zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji dla Małych firm (...). Środki zgromadzone na rachunkach bieżących, rachunkach depozytowych oraz rachunkach lokat terminowych podlegały oprocentowaniu według zmiennej lub stałej stopy procentowej. Wysokość i rodzaj obowiązującego oprocentowania określała Tabela Oprocentowania dla Małych firm. Zasady naliczania oprocentowania określał Regulamin. Bank zastrzegł sobie prawo do zmiany Tabeli Oprocentowania dla Małych firm oraz Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych firm (...) w przypadkach określonych w Regulaminie (§ 3 ust. 1-3 umowy konta). Celem zabezpieczenia wiarygodności Banku pozwany mocą § 4 nieodwołalnie upoważnił Bank do: pobierania bez jego odrębnej dyspozycji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych prowadzonych przez Bank (w tym rachunkach lokat terminowych), zablokowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych prowadzonych przez Bank (w tym rachunkach lokat terminowych), w każdym przypadku, gdy pozwany posiada wymagalne zobowiązania z tytułu umowy i nie dokonuje ich spłaty w terminach przewidzianych w Umowie, przy czym Bank miał prawo wyboru rachunku bankowego, z którego nastąpi spłata (§ 4 ust. 1 lit. a) i b) oraz ust. 2 umowy konta). Pozwany oświadczył, że w zakresie roszczeń Banku wynikających z niniejszej umowy poddaje się egzekucji w trybie art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.) oraz wyraża zgodę na wystawienie przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego. Bank miał prawo objąć bankowym tytułem egzekucyjnym - obok wiarygodności kapitałowych - także odsetki i koszty związane z realizacją Umowy oraz wszelkie koszty związane z windykacją należności Banku wraz z kosztami zastępstwa prawnego. Bank mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności w terminie dwóch lat od daty rozwiązania Umowy (§ 5 Umowy Konta). Nadto w § 6 pozwany zobowiązał się do niezwłocznego informowania Banku o wszelkich zmianach danych osobowych i teleadresowych przekazanych Bankowi. Korespondencję Bank uważał za doręczoną po upływie 7 dni od daty wysłania na ostatni podany adres do korespondencji.

W § 12 Regulaminu Konta dostarczonego pozwanemu kredytobiorcy wskazano m.in., że bank przesyła comiesięczny wyciąg z rachunków gotówkowych i oszczędzających oraz inną korespondencję listem zwykłym, na podany przez Klienta adres korespondencyjny Klienta znajdujący się w systemie Banku, zawierający zestawienie wszystkich operacji dokonanych na danym rachunku. Bank miał prawo nie wysyłać wyciągu w przypadku braku obrotów i zerowego salda na rachunku w okresie objętym wyciągiem. Informacje o stanie rachunku dostępne miały być w placówkach Banku oraz innych alternatywnych kanałach obsługi Klienta (§ 12 ust. 1, 4, 6-7 Regulaminu Konta). § 16 Regulaminu Konta regulował zasady dotyczące stosowanych w banku opłat i prowizji. Przewidywał, że za czynności związane z obsługą rachunków oraz usługi świadczone w ramach zawartej Umowy oraz Umowy Karty, Bank pobiera opłaty i prowizje, zgodnie z aktualnie obowiązującą TOIP. Bank zastrzegł sobie prawo dokonania zmiany TOIP w przypadku zmiany co najmniej jednego ze wskazanych w nim parametrów: poziomu stóp procentowych na rynku międzybankowym dla PLN oraz walut obcych, poziomu inflacji lub innych warunków makroekonomicznych, poziomu kosztów ponoszonych przez Bank w wyniku realizacji czynności bankowych, zmiany cen czynników wpływających na poziom kosztów banku, takich jak zmiana cen energii lub świadczenia usług telekomunikacyjnych, zmiany parametrów rynkowych lub środowiska konkurencji, zmiany formy lub zakresu wykonywania określonych czynności. Zmiana opłat i prowizji nie miała stanowić zmiany umowy ani umowy karty i wchodziła w życie z dniem jej wprowadzenia. Niemniej o

zmianie wysokości opłat lub prowizji Bank niezwłocznie obowiązany był zawiadomić Klienta w formie pisemnej, z 14-dniowym wyprzedzeniem. W przypadku obniżenia opłat lub prowizji, termin ten mógł zostać skrócony (§ 16 ust. 1, ust. 5 lit. a-f i ust. 6 Regulaminu Konta). W § 19 Regulaminu Konta wskazano, że Bank decyduje o aktualnym zakresie dostępu klienta do każdej z usług Banku, zastrzegając sobie prawo do rozszerzenia funkcjonalności lub rezygnacji z prowadzenia niektórych usług, w szczególności w przypadku zmiany funkcjonalności systemów informatycznych Banku. Wprowadzenie do oferty Banku nowych produktów lub usług nie wymagało zachowania trybu zmiany Regulaminu. W takim przypadku Bank informować miał Klienta o nowej ofercie w formie pisemnej. Bank zastrzegł sobie prawo do zmiany niniejszego Regulaminu z ważnych przyczyn, a w szczególności w przypadku: zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zmiany zakresu lub formy usług świadczonych Klientowi. W przypadku zmiany Regulaminu zobowiązany był jednak przesłać Klientowi tekst zmian. Zmieniony Regulamin zaczynał obowiązywać po upływie 14 dni od doręczenia tekstu zmian, chyba że Klient w tym terminie złoży pisemne wypowiedzenie umowy (§19 ust. 3-6 Regulaminu Konta).

Pod umową konta widnieje własnoręczny podpis J. Z. oraz podpisy i pieczętki firmowe osób działających w imieniu (...) S.A.

Pozwany podpisał umowę jako przedsiębiorca, w czasach prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pomocy prawnej pod nazwą Kancelaria (...), którą realizował faktycznie jako pracę w ramach samozatrudnienia wykonywaną na rzecz kancelarii K. Z.. Środki z kredytu miały być przeznaczone na remont zakupionego ze środków rodzinnych lokalu mieszkalnego przy al. (...) w S., dla którego Sąd Rejonowy Szczecin- Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg wieczystych, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Lokal miał zostać wyposażony w sprzęty niezbędne do prowadzenia biura pisania podań, przed rozpoczęciem aplikacji adwokackiej.

Pozwany potrzebował około 110000 złotych. Wszystkie rozmowy z przedstawicielem (...) S.A., a także podpisanie umowy, odbywały się w miejscu zamieszkania pozwanego w obecności jego brata M. Z.. Przedstawiciel (...) S.A. zapewniał, że bank może udzielić wnioskodawcy kredytu w kwocie 120000 złotych, ale wyłącznie jeśli formalnie zostaną wypłacone środki we franku szwajcarskim, co zapewni niższe oprocentowanie. Pozwany zgodził się na warunki banku, gdyż przedstawiciel poinformował go, że nie ma zdolności kredytowej umożliwiającej zaciągnięcie kredytu w złotych polskich.

Pozwanemu przed zawarciem umowy przedstawiona została kalkulacja rat dla kredytu w kwocie 120.000 złotych, przy przyjęciu spłaty zobowiązania w 240 ratach, przy oprocentowaniu 4,10 %. Jako walutę wskazano CHF, kurs jego sprzedaży 2,30, zaś kupna 2,19. Kalkulacja obrazowała schemat spłaty należności przy wyszczególnieniu dat płatności, kapitału wyrażonego w walucie CHF, odsetek w CHF, racie kapitałowej w CHF, pełnej racie w CHF, a jednocześnie kapitał wyrażonym w walucie PLN, odsetek w PLN, racie kapitałowej w PLN oraz racie pełnej w PLN. Raty w PLN miały być równe i wynosić 769,76 złotych miesięcznie, tak aby pozwany w 240 ratach spłacił kwotę 184.742,40 złotych.

Pozwany przy zawarciu umowy otrzymał wyłącznie parafowane przez siebie, w obecności przedstawiciela (...) S.A., dokumenty, tj. Umowę Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) wraz z załącznikiem nr 1 stanowiącym oświadczenie o poddaniu się egzekucji i Umowę Konta oraz otrzymał Regulamin i Tabelę opłat i prowizji rachunków bankowych prowadzonych dla Klientów indywidualnych w (...).

Pozwany pozostawał w przeświadczeniu, że zaciąga zobowiązanie w walucie polskiej i że w takiej walucie ma dokonać jego spłaty, w szczególności, że o kredyt w walucie PLN zawnioskował.

Z pozytywnej decyzji kredytowej z dnia 06.06.2008 roku wynikało, że kwota i waluta kredytu stanowi 120000 PLN – indeksowana kursem CHF. Określono w jej treści oprocentowanie, w tym podając stopę bazową: LIBOR 3M oraz marżę, która wynosić miała: 4,25% do czasu ustanowienia wszystkich prawnych zabezpieczeń kredytu z decyzją, a następnie 3,25% po dostarczeniu dokumentów potwierdzających prawomocne ustanowienie wszystkich prawnych zabezpieczeń kredytu. Dodatkowo wskazano, że prowizja za udzielenie kredytu wyniesie 1,50% i zostanie pobrana z

kwoty kredytu, tj. w kwocie 1.800 PLN, jako łączne zaangażowanie w SBB podano kwotę 120.000 PLN przy wskazaniu, że o taki kredyt wnioskowano.

Pozwanemu przed zawarciem umowy kredytu i przy przekazywaniu mu jej podpisanego przez pracowników Banku egzemplarza nie doręczono Regulaminu. Otrzymał on wyłącznie harmonogram spłat i oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Zgodnie z umową (...) S.A. udzielił pozwanemu Kredytu Rozwojowego indeksowanego CHF w kwocie 120.000 wyrażonej w walucie PLN na okres 240 miesięcy, stawiając środki do jego dyspozycji w dacie 12 czerwca 2008 roku. Prowizja za udzielenie kredytu wyrażona w PLN wyniosła kwotę 1800.

Raty kredytu były pobierane przez Bank zgodnie z umową z rachunku otwartego na ten cel dla kredytobiorcy, ale w innych kwotach niż wynikające z Harmonogramu spłaty, jaki otrzymał pozwany. Nadto pobierane były także z tego rachunku inne opłaty, co stało się przedmiotem reklamacji pozwanego pozostawionych jednakże przez Bank bez rozpoznania.

Bank nie przedstawiał pozwanemu bieżących kwartalnych informacji o wysokości rat ani harmonogramów.

W roku 2009 roku pozwany informował (...) o zmianie swoich danych osobowych. (...) odmówił zmiany danych osobowych kredytobiorcy w systemie banku.

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2011 roku, znak: (...), Komisja Nadzoru Finansowego na podstawie art. 30a i art. 34 ust. 1, w związku z art. 42 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 ze zm.) oraz na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r, Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 roku Nr 98, poz. 1071, ze zm.) w związku z art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 119, ze zm.), po rozpoznaniu wniosku z dnia 14 lipca 2011 roku doręczonego organowi nadzoru dnia 15 lipca 2021 roku, złożonego przez (...) S.A., o wydanie zezwolenia na utworzenie banku w formie spółki akcyjnej zezwoliła na utworzenie przez instytucję kredytową (...) S.A. z siedzibą w A. banku w formie spółki akcyjnej pod firmą: (...) S.A. W dniu 19 września 2011 roku (...) S.A. z siedzibą w A., utworzyła bank krajowy pod nazwą (...) S.A, który został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 września 2011 roku, zaś (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce został wykreślony z Rejestru. (...) S.A. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki instytucji kredytowej (...) S.A. z siedzibą w A. związane z działalnością oddziału, tj. (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce. W dniu 31 grudnia 2012 roku (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. połączyła się w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94 poz. 1037 ze zm.) z (...) S.A. przejmując cały majątek (...) S.A. i wstępując z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki przejmowanego (...) S.A. W dniu 3 listopada 2018 roku doszło do skutku połączenie transgraniczne pomiędzy (...) Bank (...) (jako spółką przejmującą) oraz (...) Bank (...) S.A. (jako spółką przejmowaną), który w drodze sukcesji uniwersalnej wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A. wykonując je na terenie Polski za pośrednictwem oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, tj. (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, w tym obsługę kredytów hipotecznych udzielonych w walucie obcej, a także niektórych kredytów udzielonych klientom korporacyjnym. Kredyty i pożyczki zabezpieczone hipotecznie udzielone w walutach innych niż złoty (w tym indeksowane i denominowane do walut obcych, jak również udzielone pierwotnie w obcej walucie i przewalutowane na złoty w wyniku procesu restrukturyzacji) oraz kredyty i pożyczki w złotych posiadające wspólne zabezpieczenie z pożyczkami i kredytami zabezpieczonymi hipotecznie udzielonymi w walucie innej niż złoty w (...) P. pozostały w (...) Bank (...) S.A., który został przekształcony w (...) Bank (...) Oddział w Polsce. Załącznik do Planu zawierał wykluczenie, że zgodnie z punktem IB Załącznika kredyty walutowe pozostają w (...) Bank (...) Oddział w Polsce. Część majątku (...) Bank (...) S.A. przeszła zaś do Banku (...) S.A., który przejął prowadzenie indywidualnych rachunków bankowych.

Powód nie zawiadamiał kredytobiorcy o kolejnych przekształceniach i połączeniach banków ani zmianie rachunku do spłaty.

Kancelaria Adwokacka (...) nabyła na podstawie aktu notarialnego - umową przeniesienia - sporządzonego przez Notariusza w G. – A. T. w dniu 9 stycznia 2014 roku za Rep A (...) - prawo własności nieruchomości – lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w budynku zlokalizowanego w S. pod adresem al. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin- Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg wieczystych, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Na podstawie aktu notarialnego - umowa przeniesienia sporządzonego przez Notariusza w S. – M. W. w dniu 10 października 2020 roku za Rep. A (...), Z. Z., działając w imieniu i na rzecz Kancelarii Adwokackiej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej w wykonaniu zobowiązania wynikającego z obowiązku wymiany wkładu przez komplementariusza Z. Z. i jego zobowiązania do wyrównania spółce kapitałowej różnicy między wartością przyjętą w Statucie, a zbywcą wartością wkładu, przy czym wyrównanie różnicy nastąpiło poprzez wymianę przedmiotu wkładu w postaci przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55 (1) Kodeksu cywilnego pod firmą: Kancelaria (...), na wolny od wad wkład pieniężny w wysokości 350.000 złotych, przeniósł na rzecz Z. Z. wniesione przez niego do ww. Spółki przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55 (1) Kodeksu cywilnego pod firmą: Kancelaria (...), w skład którego wchodziło prawo własności ww. lokalu mieszkalnego wraz z prawami z nim związanymi a także wyposażeniem, jednocześnie oświadczając, działając w imieniu własnym i na rzecz własną, że przeniesienie to przyjmuje.

Pismem z dnia 26 lutego 2019 roku powód wezwał pozwanego do spłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu Umowy kredytu firmowego na rzecz Banku kwoty, które na dzień 25 lutego 2019 roku wynosiła 1.431,32 CHF przy wskazaniu, że płatności należy dokonać niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania, na wskazany w wezwaniu rachunek bankowy z jednoczesnym poinformowaniem pozwanego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania pisma, z zastrzeżeniem, że dopiero po jego złożeniu, Bank podejmie w tym przedmiocie decyzję, a w przypadku jego braku, negatywnego jego rozpatrzenia, nie zawarcia porozumienia lub braku wpłaty we wskazanym terminie Bank będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytu firmowego. Dodatkowo powód poinformował pozwanego, że z upływem okresu wypowiedzenia nastąpi rozwiązanie Umowy, a w konsekwencji bank zażąda zwrotu całej kwoty kredytu wraz z odsetkami i innymi należnymi kosztami, a dalej dochodzić będzie należności poprzez zainicjowanie procedury sądowej, zmierzającej do uzyskania tytułu wykonawczego, który stanie się podstawą do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego. W wezwaniu dodatkowo wskazano, że dla uniknięcia opisanych w wezwaniu negatywnych konsekwencji należy wpłacić oznaczoną w nim kwotę oraz przestrzegać terminów płatności wskazanych w umowie.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2019 roku powód oświadczył, że w oparciu o Regulamin Kredytowania Przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A., w związku z niedotrzymaniem przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, wypowiada Umowę Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) z zachowaniem 31 dniowego okresu wypowiedzenia, który miał upłynąć w dniu 09 czerwca 2019 roku, przy zastrzeżeniu, że wraz z upływem okresu wypowiedzenia całość zadłużenia zostanie postawiona w stan natychmiastowej wymagalności, która na dzień 25 kwietnia 2019 roku wynosiła 33994,28 CHF. Powód wezwał pozwanego do bezzwłocznej spłaty bieżącego zadłużenia w kwocie 2169,69 CHF.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2019 roku powód poinformował Kancelarię Adwokacką (...), że w oparciu o Regulamin Kredytowania Przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A., w związku z niedotrzymaniem przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, wypowiedział umowę kredytu rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) z zachowaniem 31 dniowego okresu wypowiedzenia, przy zastrzeżeniu, że wraz z upływem okresu wypowiedzenia całość zadłużenia zostanie postawiona w stan natychmiastowej wymagalności, która na dzień 25 kwietnia 2019 roku wynosiła 33.994,28 CHF.

Pozwany po odebraniu pisma z dnia 25 kwietnia 2019 roku powziął wiadomość o tym, że nie spłaca rat kredytu i w efekcie Umowa Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) została mu wypowiedziana. Nadto dowiedział się, że kwota zadłużenia wyrażona jest po kursie franka szwajcarskiego. Po

zalogowaniu się na swój rachunek bankowy o numerze (...) wydrukował historię operacji z tego rachunku za maksymalny okres dostępny w systemie, tj. od 6 maja 2017 roku do 11 maja 2019 roku z saldem 20.191,10 złotych. Pozwany uznał, że nie było przeszkód do pobierania rat za ponad rok wstecz, a więc stanął na stanowisku, że to Bank pozostawał w zwłoce z przyjęciem świadczenia, lecz w nagłówku rachunku zauważył, że jest tam logo (...), a nie (...).

W piśmie z dnia 7 maja 2019 roku pozwany wskazał, że w związku z otrzymanym wypowiedzeniem z 25 kwietnia 2019 umowy (...), kwestionuje w całości skuteczność tego wypowiedzenia, podnosząc zarazem, że w całości wykonał obowiązki umowne, wobec Banku, powołując się na zapisy Umowy. Pozwany wyznaczył Bankowi dodatkowy termin 14 dni liczony od dnia odebrania pisma do spełnienia każdego z wyliczonych w piśmie świadczeń: przesłania informacji o kwocie kredytu w walucie obcej zgodnie z § 1.3 umowy, ewidencjonowania kredytu na rachunku kredytowym prowadzonym przez Bank, wskazanym w Potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego, na który kredyt został uruchomiony, przesłania wyciągów kwartalnych z § 4.6 umowy za okres od dnia przejęcia kredytu przez (...) Bank - także zgodnie ze zobowiązaniem z Regulaminu, terminowego pobierania z w/w rachunku kredytowego na podstawie § 7.1 umowy środków zabezpieczonych przez kredytobiorcę zgodnie z § 5.1 umowy, na poczet rat - także zgodnie z Regulaminem, przy zastrzeżeniu, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniony do odstąpienia od umowy. Jednocześnie pozwany wezwał powoda do niezwłocznego: udzielenia informacji, dlaczego Bank nie stosuje do umowy Regulaminów z § 10 umowy oraz poinformował, że Regulamin wymieniony w wypowiedzeniu z 24.04.2019 nie został mu nigdy przesłany, zażądał udzielenia informacji o bieżącym zaangażowaniu kapitałowym z tytułu kredytu na dzień otrzymania wezwania - w walucie PLN, w której kredyt był wypłacony, rozpoznania reklamacji z 15 października 2009 roku, dotychczas nierozpoznanej, wyjaśnienia stosowanego od 2008 roku oprocentowania i zastosowanych prowizji, a także wnosił o nie pobieranie od niego odsetek lub podwyższonego oprocentowania za okresy zwłoki Banku z przyjęciem świadczenia. Powyższe pismo pozostało bez odpowiedzi adresata

W piśmie z dnia 27 maja 2019 roku pozwany wskazał, że w związku z upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu z dnia 7 maja 2019 roku, odstępuje od umowy (...), podając, że Bank nie wykonał żadnego ze świadczeń umownych, do których został wezwany, nie przekazał żądanych informacji, w tym o kwocie kredytu, sposobie przeliczania kredytu złotowego na CHF, wysokości rat, regulaminów, ani też nie pobrał środków na spłatę kredytu z rachunku bankowego zgodnie z umową. Jednocześnie pozwany podniósł, że nie została mu wypłacona pełna kwota pożyczki, co w związku z upływem terminu na wypłatę, który miał miejsce ponad 10 lat wstecz, zwłoka banku jest w jego ocenie rażąca, a świadczenie oczywiście nie zostało spełnione, stąd i z tego powodu odstępuje od umowy

Pismem z dnia 7 czerwca 2019 roku (...) Bank (...) S.A. ustosunkował się do pism pozwanego wyjaśniając, że 31 października 2018 roku nastąpiła rejestracja podziału (...) Bank (...) S.A. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez wydzielenie części majątku (...) Bank (...) S.A. do Banku (...) S.A. zaś (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce stał się następcą prawnym (...) Bank (...) S.-A. w zakresie Umowy Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) co skutkowało koniecznością utworzenia nowego rachunku do obsługi kredytu. Powód argumentował, że w bankowości internetowej (...) udostępnił możliwość zweryfikowania historii i salda rachunku służącego do spłaty rat kredytu oraz opłat związanych z kredytem. W zakładce „Wyciąg z harmonogramu” prezentowane jest bieżące saldo kredytu oraz są informacje o wysokości trzech najbliższych rat obowiązujących do momentu zmiany stopy procentowej. Historyczne harmonogramy spłat kredytu można zaś uzyskać nieodpłatnie, składając odpowiednią dyspozycję między innymi przez Centrum Telefoniczne pod nr-ku tek: +48 22 578 56 02, 801 822 222 lub bankowość internetową. Regulamin Kredytowania Przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A. jest dostępny na stronie (...) w pozycji „Dokumenty”. Dalej powód wyjaśnił, że w związku z naruszeniem warunków Umowy i Regulaminu Kredytowania Przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A. (dalej „Regulamin”), Bank w piśmie z 25.04.2019 wypowiedział Umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, podając, że pozwany zawierając Umowę wyraził zgodę na indeksowanie kredytu do waluty obcej CHF, w związku z powyższym zobowiązanie zostało wyrażone w walucie CHF i kwota w tej walucie podana została w ww. piśmie. Powód twierdził, że odpowiedź do zgłoszenia z 15.10.2009 została udzielona w dacie 21.10.2009 roku dalej zaznaczając, że zestawienie dotyczące zastosowanego oprocentowania oraz innych szczegółowych danych dotyczących kredytu można otrzymać zamawiając zaświadczenie za opłatą ujętą w Tabeli Opłat, Oprocentowania i Prowizji dla Małych Firm. Powód nadto

wskazał, że zgodnie z zawartą Umową kredyt został wypłacony w całości. Przedstawił szczegóły związane z wypłatą środków. Data wypłaty 12.06.2008, Kwota w PLN 120 000,00, Kurs 2,0268, Kwota w CHF 59.206,63.

Pismem z dnia 13 czerwca 2019 roku powód powołując się na rozwiązanie zawartej przez Spółkę Kancelaria (...) z Bankiem umowy o Kredyt Firmowy nr (...) z dnia 9.06.2008 roku, wezwał pozwanego do zapłaty na rzecz Banku kwoty, która na dzień 2019.06.13 wynosiła 133.628,51 PLN przy wskazaniu, że płatności należy dokonać w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od daty otrzymania pisma, na wskazany w wezwaniu rachunek bankowy z jednoczesnym zastrzeżeniem, że brak płatności we wskazanym terminie spowoduje, że Bank wystąpi przeciwko Spółce z powództwem o zapłatę wymagalnej wierzytelności, a następnie - po uzyskaniu korzystnego dla siebie wyroku - na drogę egzekucji komorniczej, co spowoduje to, iż Spółka zostanie obciążona dalszymi kosztami postępowania sądowego oraz egzekucyjnego. W wezwaniu dodatkowo wskazano, że w przypadku chęci współpracy w zakresie dobrowolnej spłaty zadłużenia, prosi o niezwłoczny kontakt z Bankiem, a podjęcie rozmów umożliwia: negocjacje rozłożenia zadłużenia na raty, pomoc w zbyciu nieruchomości celem uregulowania zadłużenia, negocjacje umorzenia części zadłużenia, uregulowanie zobowiązań wobec Banku, a w konsekwencji przywrócenie zdolności kredytowej.

Pismem z dnia 13 czerwca 2019 roku powód powołując się na wypowiedzenie zawartej przez Bank z dłużnikiem osobistym w związku z niewykonaniem zobowiązania umowy o Kredyt Firmowy nr (...) z dnia 9.06.2008 roku, której prawidłowa realizacja została zabezpieczona wpisem hipotecznym, wezwał dłużnika rzeczowego – Kancelarię Adwokacką (...) do zapłaty na rzecz Banku kwoty, która na dzień 2019.06.13 wynosiła 133.628,51 PLN przy wskazaniu, że płatności należy dokonać w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od daty otrzymania pisma, na wskazany w wezwaniu rachunek bankowy z jednoczesnym zastrzeżeniem, że brak płatności we wskazanym terminie spowoduje, że Bank wystąpi przeciwko Spółce z powództwem o zapłatę wymagalnej wierzytelności, a następnie - po uzyskaniu korzystnego dla siebie wyroku - na drogę egzekucji komorniczej, co spowoduje to, iż Spółka zostanie obciążona dalszymi kosztami postępowania sądowego oraz egzekucyjnego. W wezwaniu dodatkowo wskazano, że w przypadku chęci współpracy w zakresie dobrowolnej spłaty zadłużenia, prosi o niezwłoczny kontakt z Bankiem, a podjęcie rozmów umożliwia: negocjacje rozłożenia zadłużenia na raty, pomoc w zbyciu nieruchomości celem uregulowania zadłużenia, negocjacje umorzenia części zadłużenia, uregulowanie zobowiązań wobec Banku, a w konsekwencji przywrócenie zdolności kredytowej.

Powód wystawił na potrzeby egzekwowania zadłużenia wobec pozwanego harmonogram spłaty kredytu, historię spłaty kredytu, historię zmian struktury zadłużenia, historię zmian oprocentowania odsetek umownych.

W toku obowiązywania umowy Bank udzielający kredytu oraz jego następcy prawni jednostronnie dokonywali modyfikacji warunków na jakich został pozwanemu udzielony Kredyt Rozwojowy indeksowany kursem franka szwajcarskiego nr (...), w tym dokonywali zmiany treści Regulaminów oraz wysokości opłat, oprocentowania i prowizji w zakresie między innymi kursu kupna i sprzedaży CHF, indeksu marżowego Banku. Powód dokonywał tego samowolnie nie zawiadamiając pozwanego o tym na piśmie, nie wypowiadając warunków dotychczasowych na piśmie, a nadto nie informując o dokonanej zmianie rachunku do obsługi kredytu.

W dniu 20 sierpnia 2020 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), z którego wynikało, że J. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria (...) i dłużnik rzeczowy Kancelaria Adwokacka (...) z tytułu Umowy Kredytu Rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego nr (...) z dnia 9 czerwca 2008 roku zobowiązani są zapłacić na rzecz (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce kwotę 143.871,82 złotych, na którą składać się miała należność w kwocie: 130.554,36 złotych tytułem kapitału, 1.941,40 złotych tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od dnia 12.11.2018 roku do dnia 09.06.2019 roku, 10.318,42 złotych tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczonych od kwoty kapitału za okres od dnia 09.06.2019 roku do dnia 19.08.2020 roku, tj. do dnia poprzedzającego wystawienie wyciągu z ksiąg bankowych, 1.057,64 złotych tytułem opłat windykacyjnych. Nadto wskazano, że zobowiązanie dłużników jest wymagalne, a egzekucja tego zobowiązania ma być prowadzona na rzecz Banku, który wystawił wyciąg.

Sąd Okręgowy wskazał, że cofnięcie pozwu wobec dłużnika rzeczowego, tj. Kancelarii Adwokackiej (...) w S. skutkowało umorzeniem postępowania wobec tego pozwanego. Wyraził on bowiem zgodę na cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia (pismo z 6 grudnia 2021 roku - k. 329), a Sąd Okręgowy nie dostrzegł okoliczności ujętych w przepisie art. 203 § 4 k.p.c. uzasadniających uznanie cofnięcia pozwu za niedopuszczalne. Tym samym na podstawie art. 355 k.p.c. orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo wobec dłużnika osobistego, tj. Z. Z. podlegało oddaleniu.

Przyjął, że podstawy prawnej roszczenia skierowanego wobec kredytobiorcy należało upatrywać w treści art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy kredytu. Wysokość żądanego świadczenia miała natomiast wynikać z postanowień umowy kredytu rozwojowego nr (...) z dnia 9 czerwca 2008 roku indeksowanego kursem franka szwajcarskiego. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że z umowy tej wynika, że w zakresie w niej nieuregulowanym stosuje się postanowienia obowiązującego Regulaminu stanowiącego jej integralną część, jak również postanowienia obowiązującego „Regulaminu konta dla Małych firm” oraz przepisy prawa polskiego. O ile jednak w umowie znajduje się oświadczenie kredytobiorcy, że otrzymał Tabelę Opłat i Prowizji dla Małych firm (§ 12 – k. 23), o tyle nie ma dowodu, aby doręczono mu Regulamin stanowiący integralną część umowy kredytu (złożony przez powódkę i znajdujący się na k. 59-61v Regulamin kredytowania przedsiębiorców w (...)). Pozwany oraz zeznający w sprawie świadek jednoznacznie zeznali, że wszystkie spotkania w sprawie zawarcia umowy kredytu odbywały się w miejscu zamieszkania kredytobiorcy. Tam też została podpisana umowa przez pozwanego, który wraz z umową otrzymał wyłącznie oświadczenie o poddaniu się egzekucji (co jest zgodne z oświadczeniem zawartym w umowie kredytu) i harmonogram spłat w złotych polskich (240 miesięcznych rat, każda w wysokości po 769,76 złotych). Kredytobiorca przy tym zaprzeczył, aby otrzymał Regulamin kredytowania przedsiębiorców. Oświadczenia o tym, że taki dokument otrzymał nie zawiera także umowa kredytu z 9.6.2008 roku (k. 22-24). Brak również oświadczenia, że pozwany z takim dokumentem się zapoznał. Zeznania pozwanego są logiczne, wewnętrznie spójne, zachowują chronologię zdarzeń, mają wyważony charakter, a przy tym zarysowują kontekst w jakim było składane przez niego oświadczenie woli w omawianej umowie kredytu. Jego relacja procesowa w istotnych elementach doznaje wsparcia w zeznaniach świadka uczestniczącego przy podpisywaniu umowy (jest z nimi zbieżna), a co istotne przyjęciu jej wiarygodności nie sprzeciwiają się żadne inne dowody zgromadzone w sprawie. Sąd Okręgowy wskazał, że tym samym przy odtwarzaniu treści stosunku obligacyjnego łączącego strony nie uwzględniono wzorca jakim był Regulamin kredytowania przedsiębiorców w (...), albowiem brak dowodu jego doręczenia pozwanemu, czy choćby dowodu na to, że został on zapoznany z jego treścią przed lub przy podpisywaniu umowy kredytu. Niemniej jednak także przy przyjęciu, że ów Regulamin stanowił treść stosunku umownego żądanie pozwu należało ocenić za pozbawione podstaw.

Rozważając zasadność pozwu w kontekście ustalenia, że pozwanemu nie doręczono Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...) i nie zapoznano go z jego treścią przed podpisaniem umowy lub przy jej podpisywaniu Sąd Okręgowy wskazał, że obowiązek świadczenia wynikającego ze stosunku obligacyjnego opiera się na założeniu ważności oświadczeń woli stron tego stosunku. Jedynie w przypadku ważności umowy kredytu istnieje obowiązek kredytobiorcy świadczenia z niej wynikającego. Analiza postanowień umowy przywoływanej w uzasadnieniu roszczenia oraz okoliczności w jakich została ona zawarta przywiodły Sąd Okręgowy do wniosku, że umowa ta jest nieważna. Oceny tej dokonano na gruncie przepisu art. 58 § 1 k.c. Stanowi on, że czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. § 2 przywołanego przepisu przewiduje, że nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Przywoływany art. 58 k.c. należy rozumieć jako dotyczy kwestii nieprawidłowości treści czynności prawnej oraz jej celu. Dokonując rozważań o zakresie stosowania przytoczonego wyżej przepisu Kodeksu cywilnego Sąd Okręgowy wskazał, że o sprzeczności czynności prawnej z ustawą (zasadami współżycia społecznego) można mówić nie tylko wtedy, gdy z ustawą (zasadami współżycia społecznego) „jest sprzeczna” czynność prawna rozumiana jako regulacja prawna, ale także w przypadkach, w których sprzeczny jest sam „akt dokonania czynności”, a więc działanie psychofizyczne o charakterze konwencjonalnym, czyli w istocie złożenie oświadczeń woli o określonej treści w

określonych okolicznościach. Sprzeczność regulacji umownej z prawem to sprzeczność o charakterze „normatywnym”, a więc sprzeczność między normami należącymi do dwóch różnych systemów: umownego (normy albo inne zamierzone skutki prawne mające wynikać z zawartej umowy) i prawnego (normy ustawowe i moralne). Zachodzi ona wówczas, gdy zamierzone przez strony skutki cywilnoprawne, a zwłaszcza – w przypadku umów zobowiązujących – stanowione „dla siebie” indywidualne normy postępowania kolidują z normą generalną i abstrakcyjną wynikającą z ustawy lub zasad współżycia społecznego. W razie kolizji między normą wynikającą z umowy zobowiązującej a normą prawną ta druga znosi pierwszą.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy wskazał, że przepis art. 69 ust. 2 ustawy Prawo bankowe - w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy kredytu – przewidywał, że umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: 1) strony umowy, 2) kwotę i walutę kredytu, 3) cel, na który kredyt został udzielony, 4) zasady i termin spłaty kredytu, 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, 8) termin i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W ocenie Sądu Okręgowego zawarta umowa nie spełnia przynajmniej dwóch kryteriów, a mianowicie nie wskazano w niej w sposób dostateczny zasad spłaty kredytu (w rozumieniu sposobu ustalania wysokości zobowiązania, a w szczególności wysokości poszczególnych rat) oraz nie określono warunków zmiany wysokości oprocentowania kredytu. Określenie w umowie kredytu zarówno zasad spłaty kredytu, jak i wysokości oprocentowania, odsetek stanowi przedmiotowo istotny jej element, którego brak skutkuje nieważnością umowy. Oprocentowanie może nastąpić według stawek stałych albo zmiennych. W przedmiotowej sprawie wskazano, że odsetki od wykorzystanego kredytu są obliczane według zmiennej stopy (§ 4 ust. 2). W związku z tym należało mieć na uwadze regulację art. 76 ustawy Prawo bankowe, z której wynika że umowa winna określać warunki zmiany stopy procentowej kredytu. Przywołany przepis ma również charakter bezwzględnie obowiązujący. Sąd Okręgowy wskazał, że jeśli umowa przewiduje, że w trakcie jej obowiązywania może nastąpić zmiana stopy oprocentowania, to umowa kredytu musi na to wskazywać, podając też warunki zmiany stopy oprocentowania. W umowie kredytowej należy oznaczyć nie tylko okoliczności od zaistnienia, których ma być uzależniona zmiana wysokości oprocentowania, ale koniecznym jest określenie mechanizmu, w jaki przekładają się one na tę zmianę. Tymczasem umowa kredytu z 9 czerwca 2008 roku w zakresie zmiany wysokości oprocentowania odsyła do Regulaminu (§ 4 ust. 4 – k. 22v), którego jak wynika z materiału dowodowego kredytobiorcy nie doręczono ani nie odebrano od niego oświadczenia, że się z nim zapoznał. Gdy w umowie nie określono warunków zmiany stopy oprocentowania, a dokument który te zasady regulował nie został kredytobiorcy doręczony, to wystąpiła sytuacja, w której nie zostały określone przez strony przedmiotowo istotne elementy umowy kredytu, co skutkuje jej nieważnością.

Sąd Okręgowy wskazał, że nadto z umowy kredytu wynika, że jest on indeksowany do waluty obcej CHF (franka szwajcarskiego). W przypadku tego typu umowy kredytu winny zostać zawarte szczegółowe zasady określania sposobu i terminu ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transze i raty kapitałowo-odsetkowe oraz powinny być oznaczone zasady przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Brak określenia w treści umowy kredytu zasad w zakresie sposobu i terminów ustalania kursu wymiany walut nie pozwala określić w sposób przewidywalny dla kredytobiorcy wysokości jego zobowiązania. W takim wypadku dochodzi do powstania zobowiązania podlegającego zmianom nieobjętym świadomością i wolą kredytobiorcy. Zobowiązanie jest determinowane wysokością przyjętego kursu wymiany walut ustalanego przez kredytodawcę, co pozostaje poza obszarem jakiegokolwiek weryfikacji w zakresie zachowania zasady ekwiwalentności świadczeń, która stanowi immanentną cechę stosunków cywilnoprawnych. Umowa kredytu jest umowa wzajemną, co oznacza, że wzajemne świadczenia jej stron mają pozostawać ekwiwalentne. Oczywiście ekwiwalentność świadczeń nie polega na stwierdzeniu tego, że ich obiektywna, realna wartość ekonomiczna jest podobna, a decydująca jest tu ocena samych stron (jest to więc pojęcie subiektywne). Jeśli jednak świadczenie jednej ze stron (jego wysokość) nie jest możliwe do rozpoznania przez nią i jednocześnie nie wyraża ona zgody na jednostronne kształtowanie wysokości tego świadczenia przez drugą stronę, w oparciu o znane stronom umowy kryteria, to umowa taka jest nieważna jako wykraczająca

poza ramy przyznanej stronom swobody kształtowania treści stosunku obligacyjnego (art. 353¹ k.c.). Wykracza poza przyznaną stronom swobodę kształtowania treści stosunku zobowiązaniowego blankietowe upoważnienie udzielone kredytodawcy do kształtowania kursu wymiany walut według wewnętrznych kryteriów, nieznanych kredytobiorcy. W przypadku umowy indeksowanej, ale także denominowanej, do waluty obcej kredytobiorca (niezależnie od tego czy jest konsumentem czy przedsiębiorcą) musi zostać poinformowany o zasadach ustalania kursów wymiany walut. W innym przypadku tylko kredytodawca będzie w stanie przewidzieć wysokość zadłużenia kredytobiorcy. Kredytobiorca nie będzie wiedział, na co się umawia i do czego pozostaje zobowiązany. Może to doprowadzić do sytuacji jak w przedmiotowej sprawie, w której zaciągnięty kredyt o wartości 120000 złotych po ponad 10 latach spłat jest przedmiotem powództwa o zapłatę, w którym wysokość zadłużenia tylko z tytułu kapitału oznaczono na 130.554,36 złotych.

Sąd Okręgowy wskazał, że w niniejszej sprawie zawarta umowa kredytu nie określa sposobu ustalania kursu wymiany walut. W jej § 7 ust. 2 postanowiono, że kredytobiorca wyraża zgodę, aby przy pobieraniu środków pieniężnych z jego rachunku bankowego Bank stosował kursy zgodnie z obowiązującą w Banku Tabelą Kursów (...)w dniu pobrania środków z rachunku bankowego. Nie ma jednak żadnych informacji w jaki sposób Bank ową tabelę kursów kształtuje, jakimi zasadami się kieruje, jakie czynniki przyjmuje za podstawę ich ustalenia. Żaden z załączonych do akt sprawy dokumentów nie określa zasad w oparciu o które Bank udzielający kredytu będzie określał kursy walut przyjęte za podstawę ustalenia wysokości zobowiązania kredytobiorcy. Tym samym uznać należało, że nie zostały przedstawione kredytobiorcy zasady ustalania wysokości zarówno zobowiązania, jak i rat spłacanego kredytu (zasady spłaty kredytu – art. 69 pkt 4 ustawy Prawo bankowe). Stanowiło to naruszenie bezwzględnie obowiązującego przepisu ustawy, czego sankcją jest nieważność umowy.

Sąd Okręgowy wskazał, że dla wyczerpania spornych kwestii powyższe rozważania należy uzupełnić o omówienie sytuacji hipotetycznej, a mianowicie polegającej na przyjęciu założenia, że pozwanemu doręczono Regulamin kredytowania przedsiębiorców w (...).

Także przy przyjęciu, że postanowienia owego Regulaminu wyznaczają treść stosunku obligacyjnego zawartego przez strony (umowa kredytu) nie pozostaje spełniony wymóg oznaczenia zasad spłaty kredytu, zarówno w odniesieniu do ustalenia zobowiązania, jak i poszczególnych jego rat.

Postanowienia Regulaminu (dział IV.3) przewidują, że dla kredytów indeksowanych do waluty obcej spłata rat kredytu następuje w złotych polskich według kursu sprzedaży dewiz określonego w Tabeli Kursów na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu. Istotne jest przy tym, że zgodnie definicją pojęć zawartą w Regulaminie kredytowania przedsiębiorców w (...) (k. 59) przez Tabelę Kursów rozumie się tabelę kursów wymiany walut obcych obowiązującą w Banku (I.11) i jest to inna tabela aniżeli Tabela Opłat i Prowizji dla Małych firm (I.12). Z powyższego wynikają dwie konstatacje: 1/ ani umowa ani Regulamin nie określają zasad ustalania kursów wymiany walut obcych w Banku; 2/ brak jest dowodu na okoliczność, że kredytobiorca kiedykolwiek otrzymał Tabelę Kursów lub został z nią zapoznany.

Sąd Okręgowy wskazał, że na podstawie treści umowy kredytowej, co najwyżej można wyprowadzić wniosek, że kredytobiorca otrzymał Tabelę Opłat i Prowizji dla Małych firm. Skoro ani umowa ani stanowiący jej integralną część Regulamin nie określały zasad ustalania przez Bank Tabeli Kursów, to czyniło to niemożliwym poznanie przez kredytobiorcę zasad spłaty kredytu, co w konsekwencji oznacza, że umowa z dnia 9 czerwca 2008 roku nie spełniała kryteriów ustawowych i dlatego należy uznać ją za nieważną (art. 58 k.c.).

Sąd Okręgowy wskazał, że powyższe rozważania należy uzupełnić o okoliczność, że pozwanemu wraz z umową kredytu przekazano harmonogram jego spłat, który określa że spłaty będą dokonywane w 240 równych rat wyrażonych w złotych polskich w wysokości każda po 769,76 złotych. Harmonogram koresponduje z postanowieniami umowy kredytu (§ 3 pkt 5), które stanowią, że kredyt zostanie spłacony w równych ratach kapitałowo-odsetkowych. Z powyższych dokumentów nie wynika, aby przekazany kredytobiorcy harmonogram miał charakter ogólnej, a przy tym poglądowej symulacji. Zawarte w nim dane ujawniają kurs sprzedaży i kupna franka szwajcarskiego, ale w taki sposób,

który sugeruje ustalenie wysokości kredytu w kwocie 120000 złotych. W sposób uprawniony mogło to wywoływać przeświadczenie kredytobiorcy, że kapitał kredytu jest indeksowany do waluty obcej, natomiast takiej indeksacji nie podlegają raty kapitał-odsetkowe. Nigdy o takim sposobie ich ustalania nie był informowany (patrz zeznania pozwanego). Oznacza to, że postanowienia umowy kredytu (ani Regulaminu, choć jego doręczenie kredytobiorcy nie znalazło procesowego potwierdzenia) nie określają spłat kredytu w sposób oczekiwany przez Bank. W zakresie zaś zmian oprocentowania kredytu umowa odsyła do Regulaminu, a że brak podstaw do przyjęcia, aby z nim zapoznano kredytobiorcę uznać należy, że nie spełnia ona kryteriów ustawowych w tym przedmiocie.

Sąd Okręgowy wskazał, że całokształt powyższych okoliczności uzasadniał przyjęcie, że umowa kredytu pozostawała nieważna, co czyniło żądanie pozwu bezzasadnym. Przyjął, że rozstrzygające dla sprawy znaczenie miała analiza postanowień umowy kredytu z 9 czerwca 2008 roku, zwłaszcza ustalenie czy spełniała ona wymogi ustawy Prawo Bankowe (art. 69 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy). Konieczność oznaczenia w umowie zasad spłaty kredytu (pkt 4) oraz wysokości oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany (pkt 5) należą do norm bezwzględnie obowiązujących. Skoro zatem umowa kredytu zawarta 9 czerwca 2008 roku nie zawierała tych elementów, to należało ją uznać za nieważną.

Sąd Okręgowy wskazał, że pominął dowód z opinii biegłego jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia o istocie sporu. Wysokość istniejącego zobowiązania miała bowiem charakter wtórny do eksponowanych zarzutów dotyczących ważności umowy kredytu.

Sąd Okręgowy wskazał, że dowody naprowadzone przez strony poza pierwszymi pismami procesowymi złożonymi w sprawie podlegały pominięciu na podstawie art. 458⁵ § 1 i 4 k.p.c.

Sąd Okręgowy marginalnie wskazał, że zdumiewająca w rozpoznanych okolicznościach sprawy pozostawała postawa inicjującego spór Banku przejawiająca się brakiem poszukiwania – wobec deklarowanej przez kredytobiorcę gotowości - konstruktywnego rozwiązania zidentyfikowanego problemu. Powód nie sformułował żadnych racjonalnych propozycji zmierzających do osiągnięcia kompromisu i to pomimo przedstawienia mu możliwych kierunków rozstrzygnięcia w sprawie. Tymczasem dojrzałe relacje gospodarcze, zwłaszcza zaś związane z rynkiem usług finansowych powinny cechować się umiarkowaniem, roztropnością i wyważeniem wzajemnych racji.

Kierując się wyrażoną w Kodeksie postępowania cywilnego, w zakresie kosztów procesu, zasadą odpowiedzialności za jego wynik oraz mając na uwadze, że dłużnik osobisty w całości utrzymał się ze swoim stanowiskiem procesowym, na podstawie art. 98 § 1 i 3 tegoż Kodeksu, kosztami tymi należało obciążyć powoda, jako przegrywającego spór. Na koszty poniesione przez pozwanego składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości wynikającej z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa. Przyznane wynagrodzenie uwzględnia stopień złożoności sprawy w ujęciu faktycznym i prawnym oraz wynikający stąd konieczny nakład pracy pełnomocnika.

W związku z cofnięciem pozwu wobec dłużnika rzeczowego zasądzono także na jego rzecz koszty postępowania. Sąd Okręgowy wskazał, że zgodzić się należy z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem, że umorzenie postępowania oznacza przegranie sprawy przez powoda, jeżeli cofnął pozew. Możliwe do zidentyfikowania okoliczności sprawy nie uzasadniają odstąpienia od obciążania tymi kosztami inicjującego spór Banku. Nie może ująć uwagi, że powództwo wobec drugiego z pozwanych (dłużnika osobistego) oddalono z uwagi na nieważność umowy kredytu. Spółka wobec której cofnięto żądanie pozwu odpowiadała jako dłużnik rzeczowy (właściciel nieruchomości na której ustanowiono hipotekę zabezpieczająca spłatę kredytu). Tymczasem odpowiedzialność dłużnika rzeczowego ma charakter akcesoryjny, co oznacza że istnieje jedynie wówczas, gdy istnieje wierzytelność którą zabezpiecza. Skoro w ramach postępowania ustalono, że umowa kredytu jest nieważna, to nie istnieje wierzytelność wynikająca z tej umowy, a w konsekwencji nie istnieje zabezpieczenie rzeczowe. Czyniło to akcją procesową Banku wobec pozwanej Spółki komandytowo-akcyjnej bezzasadną. Także i ten argument przemawia za obciążeniem Banku kosztami procesu. Sąd Okręgowy wskazał, że nie znalazł przy tym podstaw do przyznania pozwanej wobec której umorzono postępowanie wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości przekraczającej stawkę minimalną (o co wnosiła), albowiem nie uzasadniał

tego nakład pracy zwłaszcza, że ten sam pełnomocnik reprezentował obu pozwanych, tj. zarówno dłużnika osobistego, jak i dłużnika rzeczowego, a naprowadza w sprawie argumentacja pozostawała zasadniczo tożsama.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w zakresie punktów II, III, IV.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono.

i. Naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia tj. art. 233 § 1 k.p.c., art. 243 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, pozbawionej wszechstronnego i obiektywnego rozważenia całości materiału dowodowego i wyciągnięcie na tej wadliwej podstawie bezpodstawnych i niezgodnych z rzeczywistym stanem faktycznym wniosków leżących u podstaw wyroku, w szczególności przez:

a) bezpodstawne przyjęcie, że spółka wobec której cofnięto żądanie pozwu odpowiadała jako dłużnik rzeczowy, podczas gdy Kancelaria Adwokacka (...) S.K.A. po wytoczeniu powództwa, a przed doręczeniem odpisu pozwu przez sąd pierwszej instancji zbyła przedmiotową nieruchomość na rzecz Z. Z.;

b) bezpodstawne przyjęcie, że klauzule indeksacyjne nie odwoływały się do obiektywnych wskaźników, lecz pozwalały wyłącznie Bankowi na określenie miernika wartości wedle swojej woli, podczas gdy Bank nie miał możliwości dowolnego kształtowania kursu CHF/PLN w TKWO, a sam kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe;

c) bezpodstawne przyjęcie, że zapisy umowy pozwalały Bankowi dowolnie kształtować kurs CHF, podczas gdy Bank nie miał możliwości dowolnego kształtowania kursu CHF/PLN w TKWO, a sam kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe;

d) bezpodstawne przyjęcie, że pozwany nie zapoznał się z treścią zawartego Regulaminu dla Małych Firm, mimo złożonego oświadczenia w § 9 Umowy Konta „Firma niniejszym oświadcza, że zapoznała się oraz akceptuje treść Regulaminu, Tabeli Oprocentowania dla Małych Firm i Prowizji dla Małych firm (...)”

e) bezpodstawne przyjęcie, że zapisy umowy nie spełniały przynajmniej dwóch kryteriów, a mianowicie nie wskazano w niej w sposób dostateczny zasad spłaty kredytu oraz nie określono warunków zmiany wysokości oprocentowania kredytu, podczas gdy kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe, a warunki spłaty szczegółowo określał Regulamin, z którym strona pozwana zapoznała się zgodnie z treścią oświadczenia w § 9 Umowy Konta.

f) bezpodstawne przyjęcie, że postanowienia umowy dotyczące indeksacji nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwanymi i nie mieli oni rzeczywistego wpływu na te postanowienia oraz pominięcie w tym zakresie, że:

- pozwany sam we wniosku kredytowym zaznaczyli walutę CHF;
- pozwanemu zaproponowano ofertę kredytu złotowego, a tym samym możliwe było zawarcie umowy bez spornych postanowień;
- pozwany we wniosku kredytowym wskazał, iż świadomie rezygnuje z oferty kredytu złotowego i został zapoznany z ryzykiem walutowości kredytu;
- strony indywidualnie uzgodniły treść harmonogramu spłat, stanowiącego załącznik do umowy, w którym wskazana była wysokość kwoty kredytu i wysokość rat wyrażona w walucie CHF.

ii. rażąco naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie w adekwatnych okolicznościach sprawy, nie realizując zasady słuszności w wypadkach szczególnie uzasadnionych

iii. naruszenie art 235² § 1 pkt 2 przesł. 2 w związku z art. 278 § 1 k.p.c. oraz w związku z 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego zgłoszonego na wykazanie faktu poprawności wyliczeń kwoty zadłużenia,

istnienia zadłużenia w momencie wypowiedzenia umowy, poprawności wyliczeń powoda, pomimo tego że do jego wykazania konieczne było zasięgnięcie przez sąd wiadomości specjalnych, a wniosek o jego przeprowadzenie został złożony w odpowiednim terminie, skutkiem czego sąd samodzielnie wypowiedział się w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych oraz poczynił błąd w ustaleniach faktycznych co do zasad spłaty kredytu oraz warunków zmiany wysokości oprocentowania kredytu;

iv. naruszeniu przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 385¹ § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy norma z art. 385¹ § 1 k.c. dotyczy jedynie umów zawieranych z konsumentami, zaś w niniejszej sprawie pozwanym nie przysługiwał status konsumenta;

v. naruszeniu przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 385¹ § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i bezpodstawne przyjęcie, że w związku z rzekomą abuzywnością spornych postanowień są one niewiążące dla stron, a umowa stała się nieważna, podczas gdy nawet w przypadku stwierdzenia abuzywności normy odsyłającej do kursów z Tabeli Kursów Walut Obcych pozwanego banku, umowa zachowuje charakter umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej, która podlega dalszej interpretacji z uwzględnieniem jej częściowej bezskuteczności;

vi. naruszeniu przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 385¹ § 1 w związku z art. 385¹ § 3 k.c. przez błędną wykładnię art. 385¹ § 1 k.c. i niezastosowanie art. 385¹ § 3 k.c., a w konsekwencji bezpodstawne przyjęcie, że sporne klauzule nie były negocjowane, podczas gdy Pozwani mieli rzeczywisty wpływ na te postanowienia, w rozumieniu art. 385¹ § 3 k.c.;

vii. naruszeniu przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 69 ust. 1 prawa bankowego poprzez jego niezastosowanie i nie zasądzenie kwot wskazanych w pozwie, pomimo że powód wykazał, że pozwani nie wywiązali się z warunków umowy, nie spłacili należnego zadłużenia, co spowodowało wypowiedzenie Umowy i wymagalność całej dochodzonej sumy.

viii. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 385¹ § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i bezpodstawne przyjęcie, że sporne postanowienia, spełniają przesłanki abuzywności, w szczególności, że są (1) sprzeczne z dobrymi obyczajami i (2) rażąco naruszają interes konsumenta;

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów strona powodowa wniosła o

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego osobistego na rzecz powoda kwot wskazanych z pozwie;
- 2) odstąpienie od obciążania kosztami powoda za cofnięcie powództwa przeciwko Kancelaria Adwokacka (...) S.K.A. ewentualnie
- 3) uchylenie wyroku w zakresie pkt II, III, IV i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie;
- 4) w każdym ewentualnym przypadku zasądzenie od pozwanego osobistego na rzecz powoda kosztów procesu za postępowanie w pierwszej instancji oraz za postępowanie w drugiej instancji, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana Kancelaria Adwokacka (...) w S. wniosła o odrzuceniu zażalenia na postanowienie zawarte w punkcie III powyższego wyroku ewentualnie o jego oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Pozwany Z. Z. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać trzeba, że środek odwoławczy strony powodowej w części skierowanej przeciwko zawartemu w punkcie trzecim wyroku z dnia 21 grudnia 2021 roku postanowienia o kosztach procesu należało potraktować jako zażalenie i odrzucić jej jako spóźnione.

W tym miejscu wypada przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym w judykaturze stanowiskiem, w świetle art. 316 k.p.c. oraz art. 354 k.p.c. orzeczenia wydawane w postępowaniu procesowym podzielono na wyroki i postanowienia, przy czym ta pierwsza forma orzeczeń przewidziana jest dla rozstrzygnięć o istocie sporu, a druga - dla wszystkich innych rozstrzygnięć, zaś w sentencji wyroku zasadniczo można zamieszczać postanowienia tylko w przedmiocie kosztów postępowania i nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. Wszelkie inne postanowienia, a więc na przykład w kwestii odrzucenia pozwu, czy częściowego umorzenia postępowania, choćby wydane w tej samej dacie co wyrok, powinny przybrać formę odrębnych postanowień [vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1995 roku, III CZP 138/95, OSNC 1996 nr 2, poz. 20]. Do takiego też podziału orzeczeń wydawanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym ustawodawca dostosował w art. 367 § 1 k.p.c. i art. 394 k.p.c. system środków odwoławczych.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że o rodzaju przysługującego stronie środka zaskarżenia decyduje nie forma wydanego orzeczenia, lecz jego treść, stąd też nawet gdy rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania przybrało formę wyroku, w rzeczywistości jest ono postanowieniem zaskarżalnym w drodze zażalenia. Dotyczy to także sytuacji, gdy tego rodzaju rozstrzygnięcie zamieszczono w wyroku obok rozstrzygnięcia co do istoty sporu [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1966 roku, III CR 213/66, OSPiKA 1967 nr 9, poz. 236; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1968 roku, II CZP 44/67, OSNC 1968 nr 8 - 9, poz. 130; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 1970 roku, III CZP 9/70, OSNC 1970 nr 10, poz. 184 i uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1995 roku, III CZP 138/05]. Jeśli strona dostosuje środek zaskarżenia do zastosowanej przez sąd formy orzeczenia i zamiast zażalenia na zawarte w wyroku postanowienie złoży apelację czy skargę kasacyjną, środek ten powinien być traktowany jako zażalenie, przy czym co do zasady nie podlega on odrzuceniu z uwagi na niezachowanie terminu z art. 394 § 2 k.p.c. [vide uchwała połączonych Izb: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1972 roku, III CZP 27/71, OSNC 1073 nr 1, poz. 1; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2002 roku, II CKN 1090/00, OSNC 2003 nr 12, poz. 166 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2004 roku, I PZ 8/04, OSNP 2005 nr 1, poz. 9].

Przenosząc te rozważania do badanej sprawy wskazać trzeba, że orzeczenie o umorzeniu postępowania i związane z nim orzeczenie o kosztach procesu wydane w stosunku do pozwanej Kancelarii (...) w S. należy – pomimo umieszczenia go w wyroku – traktować jako postanowienie, zaś środek zaskarżenia powódki skierowany przeciwko postanowieniu w przedmiocie kosztów postępowania w stosunku Kancelarii (...) w S. do jako zażalenia pomimo zatytułowania go jako apelacja.

Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę, że z art. 394 § 1 pkt. 9 k.p.c. wynika, że na postanowienie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu służy zażalenie, jeżeli strona nie składa środka zaskarżenia co do istoty sprawy. W rozpoznawanej sprawie w sprawie przeciwko pozwanej Kancelarii Adwokackiej (...) w S. taki środek zaskarżenia co do istoty sprawy nie został wniesiony, albowiem powódka nie zaskarżyła postanowienia co do umorzenia postępowania. Wprawdzie apelacja została wywiedziona, jednak jedynie w zakresie rozstrzygnięcia co do istoty sprawy dotyczącego innego pozwanego, a tym samym nie można przyjąć, że powódka zaskarżyła postanowienie o kosztach procesu w ramach środka zaskarżenia co do istoty sprawy. Tylko zaś wówczas można byłoby zastosować w stosunku do niej pogląd, że jeśli strona dostosuje środek zaskarżenia do zastosowanej przez sąd formy orzeczenia i zamiast zażalenia na zawarte w wyroku postanowienie złoży apelację czy skargę kasacyjną, środek ten powinien być traktowany jako zażalenie, przy czym co do zasady nie podlega on odrzuceniu z uwagi na niezachowanie terminu z art. 394 § 2 k.p.c. W każdym przypadku bowiem, gdy strona zaskarża wyłącznie orzeczenie o kosztach procesu – nawet zawarte w wyroku - to

powinna wnieść zażalenie w terminie przewidzianym w tym ostatnim przepisie, a więc w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia.

W badanej sprawie odpis wyroku, którego elementem było zaskarżone orzeczenie o kosztach - został doręczony wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi powódki w dniu 8 lutego 2022 roku, natomiast pismo zawierające zażalenie wniesiono w dniu 21 lutego 2022 roku [data nadania przesyłki w placówce operatora pocztowego], czyli po upływie terminu tygodniowego, co oznacza, że zażalenie to podlega odrzuceniu jako spóźnione na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c.

Z tego względu orzeczono jak w punkcie trzecim sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1¹ i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., biorąc pod uwagę, że zażalenie strony powodowej zostało odrzucone i tym samym powinna ponieść na rzecz pozwanej spółki koszty postępowania zażaleniowego obejmujące wynagrodzenie radcowskie ustalone na podstawie § 2 pkt 4 w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych na poziomie 50% stawki minimalnej, tj. w kwocie 900 złotych.

Z tego względu orzeczono jak w punkcie czwartym sentencji.

Apelacja powódki skierowana co do istoty sprawy podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Na wstępie wskazać należy, że sąd pierwszej instancji w granicach wniosków stron przeprowadził wszystkie dowody niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy, a następnie poddał je ocenie, mieszczącej się w ramach wyznaczonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. i w oparciu o tak zgromadzony i oceniony materiał dowodowy poczynił w badanej sprawie trafne ustalenia faktyczne, które sąd odwoławczy w pełni aprobuje i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy dokonał także co do zasady prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego do obowiązujących norm prawa materialnego.

Przed szczegółową analizą zarzutów apelacji zaznaczyć trzeba, że obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji, określony w art. 378 § 1 k.p.c., obejmuje zakaz wykraczania poza wyznaczone w tym przepisie granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiąże go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania [vide mająca moc zasady prawnej uchwała Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 roku, sygn. akt III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55], która jednak w badanej sprawie nie zaistniała.

W ocenie sądu odwoławczego nie doszło także do naruszeń wyartykułowanych w apelacji przepisów postępowania mających wpływ na wynik niniejszego procesu.

Po pierwsze, za chybiony uznać należy zarzut naruszenia art 235² § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. oraz w związku z 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego. Antycypując dalsze rozważania wskazać trzeba, że sąd pierwszej instancji zasadnie uznał, że przeprowadzenie powyższego dowodu nie jest konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy. Skoro bowiem umowa kredytu jest nieważna, to zbędne jest badanie poprawności wyliczenia zadłużenia pozwanego zgodnie z powyższą umową.

Po drugie, nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w powyższym przepisie sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 roku, II CR 423/66, OSNPG 1967/5-6/21; uzasadnienie

wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, Lex, nr 80266; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 roku, IV CKN 1256/00, Lex, nr 80267]. Jak ujmuje się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Przyjmuje się jednocześnie, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego [vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980/10/200; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2000 roku, III CKN 1049/99, Lex nr 51627; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, IV CKN 1097/00, Lex nr 52624; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 roku, V CKN 94/00, Lex nr 52589; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku, IV CKN 1383/00, Lex nr 52544; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 roku, IV CKN 859/00, Lex nr 53923; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 roku, IV CKN 1050/00, Lex nr 55499; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Lex nr 56906; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273].

Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 19 czerwca 2008 roku [I ACa 180/08, LEX nr 468598], jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia wyżej wymienionego przepisu nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Zwalczanie swobodnej oceny dowodów nie może więc polegać li tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, lecz konieczne jest - przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi - wykazanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wyrok sprawy [analogicznie Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08].

W okolicznościach niniejszej sprawy, w tym w świetle zarzutów apelacji, nie sposób uznać, aby doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji normy prawnej zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenił bowiem dowody i na ich podstawie wyciągnął trafne wnioski. Dotyczy to zarówno dowodów ze źródeł osobowych, jak i dowodów z dokumentów, w tym także wskazanych w apelacji.

Z uwagi na odrzucenie zażalenia nie podlega ocenie sądu odwoławczego zarzut, iż sąd pierwszej instancji bezpodstawnie przyjął, że spółka, wobec której cofnięto żądanie pozwu, odpowiadała jako dłużnik rzeczowy, podczas gdy Kancelaria Adwokacka (...) S.K.A. po wytoczeniu powództwa, a przed doręczeniem odpisu pozwu przez sąd pierwszej instancji zbyła przedmiotową nieruchomością na rzecz Z. Z.. Na marginesie zaznaczyć trzeba, że powyższy zarzut jest co najmniej niezrozumiały, jeżeli uwzględni się przywołaną przez powoda podstawą faktyczną i prawną powództwa wytoczonego przeciwko temu pozwanemu – opartą na twierdzeniu, że pozwana spółka odpowiada jako dłużnik rzeczowy. Okoliczność, że strona powodowa cofnęła pozew w stosunku do tego podmiotu z uwagi na zbycie przez niego nieruchomości obciążoną hipoteką nie ma znaczenia dla oceny zasadności powództwa w kontekście rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Nie można zgodzić się z zarzutami, że sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że;

- klauzule indeksacyjne nie odwoływały się do obiektywnych wskaźników, lecz pozwalały wyłącznie Bankowi na określenie miernika wartości wedle swojej woli, podczas gdy Bank nie miał możliwości dowolnego kształtowania kursu CHF/PLN w TKWO, a sam kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe;

- zapisy umowy pozwalały Bankowi dowolnie kształtować kurs CHF, podczas gdy Bank nie miał możliwości dowolnego kształtowania kursu CHF/PLN w TKWO, a sam kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe.

W tej mierze podkreślić trzeba, że punktem wyjścia dla rozważań Sądu Okręgowego było prawidłowe ustalenie, że umowa nie normowała, jaki kurs walut stanowi podstawę indeksacji udzielonego kredytu, odsyłając w tej mierze do zasad opisanych w Regulaminie. Tym samym sama umowa nie odwoływała się do żadnych wskaźników, a tym samym na podstawie samej treści umowy nie można wnioskować, że kryteria ustalenia kursów mają charakter rynkowy. Jednocześnie z prawidłowych ustaleń sądu pierwszej instancji wynika, że Regulamin, do którego odsyła umowa, nie został skutecznie doręczony pozwanemu, co nie pozwala uznać go za wiążący w stosunkach pomiędzy powodem a pozwanym. Niezależnie od tego wskazać trzeba, że Regulamin kredytowania Przedsiębiorców w (...) ograniczał się do wskazania, że Tabela Kursów to tabela kursów wymiany walut obcych obowiązująca w banku. W oparciu o taką treść postanowienia regulaminu nie można odtworzyć zasad ustalania kursów walut stanowiących podstawę rozliczeń strony przedmiotowej umowy kredytu. Uzasadnia to wniosek, że to powodowi pozostawiono w umowie uprawnienie do ustalania kursów bez określenia jasnych i zrozumiałych dla kredytobiorców kryteriów realizacji tego uprawnienia. Nawet zakładając, że kursy walut stosowane przez powoda miały charakter rynkowy i podlegały kontroli odpowiednich instytucji nadzoru finansowego, nie zmienia to wniosku, że z obiektywnego punktu widzenia postanowienia dotyczące sposobu tych kursów nie były dla kredytobiorcy transparentne. Na marginesie zaznaczyć jednak trzeba, że strona powodowa nie zawnioskowała skutecznie żadnego dowodu pozwalającego ustalić, że kursy walut stosowane przez ten bank miały w istocie charakter rynkowy.

Skarżący błędnie również zarzucił, że sąd pierwszej instancji bezpodstawnie przyjął, że pozwany nie zapoznał się z treścią zawartego Regulaminu dla Małych Firm, mimo złożonego oświadczenia w § 9 umowy konta „Firma niniejszym oświadcza, że zapoznała się oraz akceptuje treść Regulaminu, Tabeli Oprocentowania dla Małych Firm i Prowizji dla Małych firm (...)”. Strona powodowa nie wzięła pod uwagę, że strony zawarły dwie umowy – to jest umowę kredytu rozwojowego indeksowanego kursem franka szwajcarskiego i umowę konta. Umowa kredytu w § 1 ust. 1 odsyła do „Regulaminu kredytowania Przedsiębiorców w (...), przy czym jak sąd pierwszej instancji trafnie ustalił, ani z umowy, ani z żadnego innego dowodu nie wynika, że pozwanemu został doręczony powyższy regulamin. Oświadczenie zawarte w § 9 umowy konta dotyczy bowiem Regulaminu, o którym mowa w § 1 ust. 1 umowy konta, czyli „Regulamin Konta dla Małych Firm”. Tym samym na podstawie powyższego dokumentu można jedynie przyjąć, że pozwany zawierając umowę konta zapoznał się z „Regulaminem Konta dla Małych Firm”, natomiast nie można przyjąć, że został mu doręczony lub zapoznał się w inny sposób z „Regulaminem kredytowania Przedsiębiorców w (...), w którym miały zostać określone zasady ustalania salda kredytu w walucie obcej.

Z powyższych przyczyn za chybiony uznać trzeba zarzut, że sąd pierwszej instancji bezpodstawnie przyjął, że zapisy umowy nie spełniały przynajmniej dwóch kryteriów, a mianowicie nie wskazano w niej w sposób dostateczny zasad spłaty kredytu oraz nie określono warunków zmiany wysokości oprocentowania kredytu, podczas gdy kurs ustalany był w oparciu o uwarunkowania rynkowe, a warunki spłaty szczegółowo określał Regulamin, z którym strona pozwana zapoznała się zgodnie z treścią oświadczenia w § 9 umowy konta. Jak wskazano wyżej – sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że „Regulamin kredytowania Przedsiębiorców w (...) nie został doręczony pozwanemu przed zawarciem umowy kredytu, a wobec braku nawet twierdzeń powódki o możliwości zapoznania się z nim przez pozwanego w trybie art. 384 § 2 k.c. należy przyjąć, że powyższy Regulamin nie wiązał pozwanego. Sąd Okręgowy jednocześnie zasadnie uznał, że z samej umowy nie wynikają warunki zmiany wysokości oprocentowania kredytu oraz zasady przeliczenia kredytu wyrażonego w walucie polskiej na walutę obcą.

Za całkowicie bezpodstawnie uznać należy zarzuty dotyczące tego, że sąd pierwszej instancji wadliwie ustalił, że postanowienia umowy dotyczące indeksacji nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwanym i nie miał on rzeczywistego wpływu na te postanowienia. Podkreślić trzeba, że te okoliczności nie były przedmiotem badania Sądu Okręgowego, gdyż były irrelewantnie prawnie w kontekście umowy kredytu zawartej z przedsiębiorcą, do której zastosowania nie znajduje art. 385¹ k.p.c. Na marginesie zaznaczyć jednak trzeba, że okoliczność, że pozwany sam we wniosku kredytowym zaznaczył walutę CHF oraz wskazał, iż świadomie rezygnuje z oferty kredytu złotowego i został zapoznany z ryzykiem walutowości kredytu nie oznacza, że całość postanowień umowy była indywidualnie z nim uzgadniana. Treść wniosku kredytowego wskazuje jedynie, że miał on możliwość wyboru określonego produktu bankowego [to jest kredytu udzielonego w walucie polskiej, kredytu denominowanego do waluty obcej lub kredytu indeksowanego kursem waluty obcej], nie zaś, że mógł realnie wpłynąć na treść umowy kredytowej odpowiadającej wybranej opcji. Z tego względu okoliczność, że pozwany mógł zawrzeć umowy kredytu w walucie polskiej, nie uzasadnia wniosku, że w przypadku wyboru rodzaju ostatecznie zawartej umowy kredytu miał wpływ na treść postanowień umownych w postaci klauzuli indeksacyjnej i klauzuli spreadowej.

Reasumując, sądowi pierwszej instancji nie można przypisać wadliwej oceny dowodów, zaś poczynione przez niego ustalenia faktyczne, zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, są w pełni prawidłowe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. Z tego względu Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu Okręgowego zgodnie z art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. czyni niniejszym częścią uzasadnienia własnego wyroku, nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania. Wobec powyższego należało przejść do analizy zarzutów dotyczących obrazu prawa materialnego.

Za całkowicie chybione uznać trzeba zarzuty naruszenia art. 385¹ k.c. Skarżący formułując powyższe zarzuty całkowicie pominął wyjaśnienia sądu pierwszej instancji dotyczące podstawy prawnej zaskarżonego wyroku. Otóż Sąd Okręgowy nie badał spornej umowy w kontekście abuzywności zawartych w niej klauzul w rozumieniu art. 385¹ k.c., co wynikało z ustalenia, że powyższa umowa została zawarta z pozwanym, będącym przedsiębiorcą i pozostawała w bezpośrednim związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Skoro kredytobiorca nie był konsumentem, to do zawartej przez niego umowy nie mogły mieć zastosowania przepisy art. 353¹ k.c.. Sąd pierwszej instancji – co wynika wprost z uzasadnienia zaskarżonego wyroku – przyjął natomiast, że umowa jest nieważna z uwagi na jej sprzeczność z ustawą w rozumieniu art. 58 § 1 k.c.

Sąd Apelacyjny powyższe stanowisko co do zasady podziela.

W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że z punktu widzenia polskiego systemu prawnego można wyróżnić trzy rodzaje kredytów, w których występuje waluta obca: indeksowany, denominowany i walutowy. W kredycie indeksowanym kwota kredytu jest podana w walucie krajowej i w tej walucie zostaje wypłacona, ale zostaje przeliczona na walutę obcą według klauzuli umownej opartej również na kursie kupna tej waluty, przy czym spłata kredytu następuje w walucie krajowej. W kredycie denominowanym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej, a zostaje wypłacona w walucie krajowej według klauzuli umownej opartej na określonym kursie kupna waluty obcej, zaś spłata kredytu następuje w walucie krajowej. W kredycie walutowym kwota kredytu jest wyrażona w walucie obcej i spłata również jest dokonywana w tej walucie. Tylko w tym ostatnim wypadku roszczenie kredytobiorcy w stosunku do kredytodawcy jest wyrażone w walucie obcej, tj. kredytobiorca może żądać od kredytodawcy wypłaty kwoty kredytu w walucie obcej. W dwóch pozostałych wypadkach żądanie kredytobiorcy w stosunku do kredytodawcy w zakresie spełnienia świadczenia (czyli wypłaty kwoty kredytu) dotyczy wyłącznie waluty krajowej [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2020 roku, I CSK 556/18, LEX nr 3126114 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2019 roku, IV CSK 13/19, LEX nr 2741776]. W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że mamy do czynienia z kredytem indeksowanym. Kwota kredytu została bowiem określona w walucie polskiej.

Na wstępie wskazać trzeba, że sama możliwość zawierania kredytów indeksowanych czy denominowanych do waluty obcej nie jest obecnie kwestionowana w judykaturze. Tym samym nie można uznać, że wprowadzenie do umowy kredytu mechanizmu denominacji/indeksacji sumy zadłużenia i każdej z rat do waluty CHF miało być nieważne,

niezależnie od kwalifikacji, czy nieważność miałyby dotknąć tylko te postanowienia denominacyjne/indeksacyjne czy też całą umowę. Sama klauzula denominacji/indeksacji kredytu do waluty obcej (abstrahując w tym momencie od konkretnego ukształtowania takiej klauzuli w danej umowie co do jej treści, w tym odnośnie związanego z nią ryzyka kursowego, walutowego) jest dopuszczalna w świetle zasady swobody umów z art. 353¹ k.c. Takie stanowisko wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, niezależnie od tego czy chodzi o umowy zawarte przed zmianą treści art. 69 ustawy Prawo bankowe, czy też po jego zmianie, w konsekwencji której wprowadzono art. 69 ust. 2 pkt 4a Prawa bankowego, który wskazuje, że umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności - w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu.

Brak definicji ustawowej kredytu denominowanego /indeksowanego nie przesądzał o jego niedopuszczalności w obrocie prawnym. Umowy zawierające mechanizmy denominacji/indeksacji były wielokrotnie poddawane ocenie w orzecznictwie sądów powszechnych i w zdecydowanej części orzeczeń sama dopuszczalność takiej konstrukcji w umowie kredytu nie została zakwestionowana. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie również nie podważył samej konstrukcji takich umów [vide m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2011 roku sygn. IV CSK 377/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2016 roku sygn. I CSK 1049/14, z 19 marca 2015 roku sygn. IV CSK 362/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 roku sygn. II CSK 750/15, z 1 marca 2017 roku, sygn. IV CSK 285/16, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2017 roku, sygn. II CSK 803/16, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2019 roku, sygn. II CSK 19/18, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2019 roku, sygn. III CSK 159/17].

Zatem zastrzeżenie w umowie kredytu mechanizmu denominacji/indeksacji (klauzuli walutowej – przeliczeniowej) czy też klauzuli spreadowej (kursowej) jest dopuszczalne i nie narusza art. 353¹ k.c. Również zastosowanie mechanizmu indeksacyjnego (waloryzacyjnego)/denominacyjnego, a więc przewidującego przeliczanie kwoty wypłacanego kredytu i wysokości rat kapitałowo-odsetkowych według dwóch różnych kursów walut (tzw. spread walutowy) jest sam przez się zgodny z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w związku z art. 353¹ k.c.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 2019 roku, V CSK 382/18, odwołując się do wyroku z dnia 22 stycznia 2016 roku, I CSK 1049/14 (OSNC 2016, Nr 11, poz. 134) - umowa kredytu indeksowanego/denominowanego (in casu przewidującego spread walutowy) mieści się w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w związku z art. 69 Prawa bankowego). Ogólniej rzecz ujmując, w dotychczasowym orzecznictwie dopuszczalność zastosowania takiego mechanizmu nie była sama przez się kwestionowana, co odnosi się zarówno do orzecznictwa Sądu Najwyższego, nie publ.), jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który skupiał swą uwagę przede wszystkim na ocenie charakteru i transparentności klauzul kształtujących ten mechanizm w kontekście art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

Nie ma zatem wystarczających podstaw, by uznać, że zastosowanie denominacji/indeksacji przewidującej spread jest samo przez się sprzeczne z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego w związku z art. 353¹ k.c.. Wprawdzie w rezultacie jego zastrzeżenia w chwili zawarcia umowy czy faktycznego oddania środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy, wyrażona w złotych polskich, podlegająca zwrotowi "kwota kredytu" jest wyższa niż kwota udostępniona, jednakże oznacza to tylko to, że spread może być - w zależności od zmian kursu waluty, do której kredyt jest indeksowany - źródłem dodatkowej korzyści banku [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2017 roku, II CSK 803/16, OSNC 2018, nr 7-8, poz. 79] Kwestia, o jaki rodzaj korzyści tu chodzi ma z omawianego punktu widzenia znaczenie drugorzędne.

Tym niemniej w badanej sprawie należało uwzględnić specyfikę umowy kredytu zawartej przez strony. Sąd pierwszej instancji trafnie zauważył, że powyższa umowa w istocie nie określa sposobu indeksacji kwoty kredytu wyrażonej w walucie polskiej do waluty obcej, a tym samym nie daje podstaw do ustalenia wysokości zobowiązania pozwanego wyrażonej w tej walucie. § 1 ust. 2 umowy ogranicza się w tej mierze do odesłania do zasad określonych w „Regulamin

kredytowania Przedsiębiorców w (...), który – jak wyjaśniono wyżej – nie wiązał strony pozwanej, a tym samym należało pominąć go przy ustalaniu treści łączącego strony stosunku prawnego.

Nie został przeprowadzony żaden dowód pozwalający w drodze wykładni uzupełnić powstałą w ten sposób lukę w treści umowy poprzez odesłanie np. do kursu średniego NBP. Nie istnieje także żaden przepis dyspozytywny, który miałby zastosowanie do stosunku prawnego łączącego strony. Przywołany w apelacji art. 358 § 2 k.c. w obecnym kształcie wszedł w życie z dniem 24 stycznia 2009 roku i tym samym nie może mieć zastosowania do analizowanej umowy, która została zawarta przed tą datą, a ponadto przepis ten dotyczy wykonania zobowiązań, których przedmiotem od samego początku była suma pieniężna wyrażona w walucie obcej.

Tym samym brak w treści stosunku prawnego łączącego strony jakichkolwiek podstaw do ustalenia wysokości zobowiązania pozwanego w walucie indeksacyjnej. Niezależnie od tego Sąd Okręgowy trafnie zauważył, że nawet przy założeniu, że przywołany wyżej regulamin by obowiązywał, to odsyłał on – podobnie jak § 7 ust. 2 umowy kredytu regulujący pobieranie środków pieniężnych z rachunku pozwanego przeznaczonych na spłatę zobowiązań z tytułu umowy kredytu – do obowiązującej w banku tabeli kursów mechanizmu. Tymczasem ani w umowie, ani w „Regulaminie kredytowania Przedsiębiorców w (...)” nie zawarto żadnych obiektywnych kryteriów ustalania kursów walut przez pozwanego bank dla potrzeb przeliczania świadczeń stron. Mamy więc do czynienia z przyznaniem bankowi pełnej swobody w kształtowaniu kursów CHF, a tym samym w ustalaniu wysokości zobowiązań strony pozwanej.

W tej mierze należy odwołać się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 28 kwietnia 2022 roku, III CZP 40/22, zgodnie z którym „Sprzeczne z naturą stosunku prawnego kredytu indeksowanego do waluty obcej są postanowienia, w których kredytodawca jest upoważniony do jednostronnego oznaczenia kursu waluty właściwej do wyliczenia wysokości zobowiązania kredytobiorcy oraz ustalenia wysokości rat kredytu, jeżeli z treści stosunku prawnego nie wynikają obiektywne i weryfikowalne kryteria oznaczenia tego kursu. Postanowienia takie, jeśli spełniają kryteria uznania ich za niedozwolone postanowienia umowne, nie są nieważne, lecz nie wiążą konsumenta w rozumieniu art. 385¹ k.c.”.

W badanej sprawie – jak wskazano wyżej – nie ma zastosowania art. 385¹ k.c., a tym samym należy przyjąć, że sprzeczność z naturą stosunku prawnego w zakresie kształtowania postanowień umowy tworzących tzw. klauzulę indeksacyjną i klauzulę spreadową prowadzi do ich nieważności w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę, że powyższa nieważność dotyczy jedynie części umowy, lecz należy przyjąć, że bez powyższych postanowień umowy nie doszłoby do jej zawarcia.

W realiach sprawy obie inkryminowane (powiązane ze sobą ściśle) klauzule (spreadowa i indeksacyjna) dotyczą głównego przedmiotu umowy [tak też na tle analogicznych stosunków prawnych, odwołując się do wykładni przyjmowanej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przyjął Sąd Najwyższy w orzeczeniach z dnia 7 listopada 2019 roku, (IV CSK 13/19, LEX nr 2741776), z dnia 4 kwietnia 2019 roku, (III CSK 159/17, LEX nr 2642144) i z 9 maja 2019 roku, (I CSK 242/18, LEX nr 2690299)]

Eliminacja z treści umowy opisanych klauzul wpływa w niniejszej sprawie istotnie na treść stosunku zobowiązaniowego. Klauzula indeksacyjna w swej istocie stanowi element konstrukcyjny umowy, który decydował o ukształtowaniu innych jej istotnych elementów (zwłaszcza wyborze mechanizmu ustalania zmiennego oprocentowania). Kwestia ta z kolei odróżniała istotnie kredyt zawarty według wzorca objętego sporem od innych ofert rynkowych pozwanego banku i decydowała o jego atrakcyjności dla kredytobiorców. Wyeliminowanie tej klauzuli w istocie powodowałoby, że wbrew woli stron umowa kredytu zobowiązywałaby pozwanego do zwrotu kwoty wypłaconej mu przez bank w walucie polskiej oprocentowanej na zasadach właściwych jednak dla umów kredytowych powiązanych z walutą obcą. Niewątpliwie umowa taka różni się istotnie, jeśli chodzi o wzajemne zobowiązania i praw stron, od umowy ukształtowanej przez powoda przy wykorzystaniu klauzuli indeksacyjnej.

Analogicznie należy oceniać wpływ usunięcia z umowy klauzuli „spreadowej”. Powód zakładał bowiem, że wykorzystując tą klauzulę uzyska dodatkową korzyść (odpowiadającą różnicy między kursem według którego

przeliczono świadczenie w momencie wypłaty i kursem, według którego miała być ustala wartość w walucie polskiej świadczenia kredytobiorców z tytułu zwrotu kredytu. Zarazem usunięcie klauzuli spreadowej powoduje, że w istocie umowa zawierająca mechanizm waloryzacyjny nie mogłaby być wykonana.

Opisane argumenty prowadzą do wniosku, że po stwierdzeniu, iż powyższe postanowienia umowy kredytu są nieważne, nie jest możliwe utrzymanie w mocy w pozostałej części umowy kredytu poddanego pod osąd w niniejszej sprawie, co czyni umowę w całości nieważną. W konsekwencji strona powodowa w oparciu o tę umowę nie może dochodzić roszczenia o spełnienie świadczeń, co prowadzi do uznania za bezzasadny zarzut naruszenia art. 69 ust. 1 Prawa bankowego.

Niezależnie od tego zauważyć trzeba, że sąd pierwszej instancji poza kwestią sposobu ustalania kursów walut dla potrzeb ustalania wysokości zobowiązań stron trafnie zwrócił uwagę, że umowa łącząca strony sprzecznie z dyspozycją art. 69 ust. 2 Prawa bankowego nie określa warunków zmiany oprocentowania – pomimo tego, że w § 4 ust. 2 umowy przewidziano, że oprocentowanie jest zmienne. Umowa w tym zakresie odsyłała do Regulaminu, który – jak wyjaśniono wyżej – nie wiązał stron. Tym samym w istocie w umowie kredytu nie określono warunków zmiany oprocentowania i nie można ich ustalić w oparciu o inne przesłanki wynikające z art. 56 k.c. Biorąc pod uwagę, że nie budzi wątpliwości, że zgodnym zamiarem stron nie było udzielenie pozwanemu nieoprocentowanego kredytu lub kredytu oprocentowanego według stałej stopy procentowej, to zaniechanie określenia warunków zmiany oprocentowania, musi prowadzić do nieważności całej umowy kredytu jako sprzecznej z ustawą.

Z powyższych przyczyn na podstawie art. 385 k.p.c. apelację należało oddalić jako bezzasadną, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1¹ i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. , biorąc pod uwagę, że apelacja strony powodowej została w całości oddalona i tym samym powinna ponieść na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego obejmujące wynagrodzenie radcowskie ustalone na podstawie § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych na poziomie 75 % stawki minimalnej, tj. w kwocie 4050 złotych.

Z tego względu orzeczono jak w punkcie drugim sentencji.

SSA Krzysztof Górski SSA Tomasz Sobieraj SSA Leon Miroszewski